

## ODLOČBE/SKLEPI, KI JIH SKUPAJ SPREJMETA EVROPSKI PARLAMENT IN SVET

### SKLEP (ES) št 1578/2007 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2007

o statističnem programu Skupnosti 2008–2012

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

svojih politik pravočasen dostop do statističnih informacij, ki so glede na ustavne pogoje držav članic primerljive med državami članicami in njihovimi teritorialnimi enotami ter so posodobljene, zanesljive, ustrezne in čim bolj učinkovito pripravljene.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 285 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

(3) Za zagotovitev skladnosti in primerljivosti statističnih informacij v Skupnosti je treba sprejeti petletni statistični program Skupnosti, v katerem so opredeljene usmeritve, glavna področja in cilji ukrepov, predvidenih v zvezi s prednostnimi nalogami za politiko.

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora <sup>(1)</sup>,

po posvetovanju z Odborom regij,

(4) Zaradi posebne metode priprave statistik Skupnosti je znotraj razvijajočega se statističnega sistema Skupnosti še zlasti potrebno tesno sodelovanje v okviru Odbora za statistični program, ustanovljenega s Sklepom Sveta 89/382/EGS, Euratom z dne 19. junija 1989 <sup>(4)</sup> v zvezi s prilagoditvijo sistema, pri čemer je pomembno zlasti upoštevanje pravnih instrumentov, ki so potrebni za vzpostavitev navedenih statistik Skupnosti. Upoštevati je treba obremenitev anketirancev, ki so lahko podjetja, centralne, regionalne ali lokalne upravne enote, gospodinjstva ali posamezniki.

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 pogodbe <sup>(2)</sup>,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 322/97 z dne 17. februarja 1997 o statističnih podatkih Skupnosti <sup>(3)</sup> bi bilo treba vzpostaviti večletni statistični program Skupnosti.

(2) V skladu z omenjeno uredbo bi morala imeti Skupnost pri oblikovanju, uporabljanju, spremljanju in ocenjevanju

(5) Priprava statistik Skupnosti v pravnem okviru petletnega programa poteka s tesnim in usklajenim sodelovanjem med Eurostatom in nacionalnimi organi. Eurostat bi moral zato poskrbeti za različne oblike usklajevanja med nacionalnimi organi v omrežju, ki predstavlja evropski statistični sistem (ESS), in tako zagotoviti pravočasno zagotavljanje statističnih podatkov, katerih kakovost omogoča potrebno primerljivost med državami članicami in ki so v podporo politikam Evropske unije.

<sup>(1)</sup> UL C 175, 27.7.2007, str. 8.

<sup>(2)</sup> Mnenje Evropskega parlamenta z dne 12. julija 2007 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 29. novembra 2007.

<sup>(3)</sup> UL L 52, 22.2.1997, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

<sup>(4)</sup> UL L 181, 28.6.1989, str. 47.

- (6) Pri pripravi in razširjanju statistik Skupnosti v okviru tega sklepa morajo nacionalni statistični organi in statistični organi Skupnosti spoštovati načela Evropskega statističnega kodeksa ravnanja, priloženega Priporočilu Komisije o neodvisnosti, celovitosti in odgovornosti statističnih organov držav članic in Skupnosti. V tem procesu bi si bilo treba prizadevati, da se spodbudi konvergenca zbranih statističnih informacij in možnost njihove znanstvene obdelave.
- (7) V skladu s sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o zmanjšanju obremenitve poročanja, poenostavitvi in določanju prednostnih nalog na področju statistike Skupnosti bi bilo treba pri pripravi letnih statističnih programov dela Komisije upoštevati potrebo po stalnem preverjanju prednostnih nalog statističnih dejavnosti, vključno s poenostavitvijo postopkov in zmanjšanjem manj pomembnih potreb, da bi kar najbolj učinkovito porabili razpoložljiva sredstva.
- (8) Da bi zagotovili večjo skladnost in učinkovitost ukrepov Skupnosti, namenjenih mestom, ter omogočili zanesljive primerjave, je za statistične namene Skupnosti potrebno, da se bolj natančno opredelita pojma „urbano okolje“ in „strnjeno naselje“.
- (9) Ker države članice cilja tega sklepa, in sicer vzpostavitev statističnega programa Skupnosti 2008–2012, ne morejo zadovoljivo doseči in ker ta cilj lažje doseže Skupnost, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta sklep ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.
- (10) Ta sklep vzpostavlja finančna sredstva za celotno trajanje programa, ki bo v letnem proračunskem postopku prednostni referenčni okvir za proračunski organ v smislu točke 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju <sup>(1)</sup>.
- (11) Smernice za vzpostavitev tega programa so bile v skladu z Uredbo (ES) št. 322/97 predložene Odboru za statistični program, Evropskemu svetovalnemu odboru za statistične informacije na gospodarskem in socialnem področju, ustanovljenim s Sklepom Sveta 91/116/EGS <sup>(2)</sup>, ter Odboru za monetarno, plačilno-bilančno in finančno statistiko, ustanovljenemu s Sklepom Sveta 2006/856/ES <sup>(3)</sup> –

SKLENILA:

#### Člen 1

##### Vzpostavitev statističnega programa

Vzpostavi se statistični program Skupnosti za obdobje od 2008 do 2012 (v nadaljnjem besedilu „program“). Program je naveden v prilogah I in II.

Priloga I opredeljuje usmeritve, glavna področja in cilje ukrepov, predvidenih v navedenem obdobju. Priloga II opredeljuje povzetek statističnih potreb, obravnavanih z vidika potreb politik Evropske unije.

#### Člen 2

##### Prednostne naloge politik

1. Ob upoštevanju razpoložljivih virov nacionalnih organov in Komisije program usmerjajo naslednje splošne prednostne naloge politik Skupnosti:

- (a) blaginja, konkurenčnost, inovacije in rast;
- (b) solidarnost in človekov razvoj;
- (c) ekonomska, socialna in regionalna kohezija, trajnostni razvoj in demografski izzivi;
- (d) varnost in
- (e) nadaljnja širitev Evropske unije.

2. Vse prednostne naloge in splošni cilji programa bodo določene v okviru podrobnega letnega načrtovanja v skladu z Uredbo (ES) št. 322/97.

#### Člen 3

##### Upravljanje in kakovost statističnih podatkov

Program se izvaja v skladu z načeli Evropskega statističnega kodeksa ravnanja z namenom proizvodnje ter razširjanja visoko kakovostnih in usklajenih statistik Skupnosti, po potrebi razčlenjenih po spolu, in zagotavljanja ustreznega delovanja evropskega statističnega sistema kot celote. Nacionalni organi in statistični organ Skupnosti:

<sup>(1)</sup> UL C 139, 14.6.2006, str. 1.

<sup>(2)</sup> UL L 59, 6.3.1991, str. 21. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 97/255/ES (UL L 102, 19.4.1997, str. 32).

<sup>(3)</sup> UL L 332, 30.11.2006, str. 21.

- (a) vzpostavijo institucionalni in organizacijski okvir, ki povečuje učinkovitost ter verodostojnost nacionalnih statističnih organov in statističnih organov Skupnosti za pripravo in razširjanje uradnih statistik, vključno z regionalnimi statistikami, ki temeljijo na nomenklaturi teritorialnih enot za statistiko (NUTS);
- (b) spoštujejo evropske standarde, smernice in dobre prakse v postopkih, ki jih uporabljajo nacionalni statistični organi in statistični organi Skupnosti z namenom urejanja, zbiranja, obdelave in širjenja uradnih statistik ter prizadevanja za dobro upravljanje in učinkovitost, da se poveča verodostojnost teh statistik;
- (c) zagotovijo, da so statistike Skupnosti skladne z evropskimi standardi kakovosti in da so namenjene potrebam institucionalnih uporabnikov Evropske unije, vlad, regionalnih organov, raziskovalnih ustanov, organizacij civilne družbe, podjetij in splošne javnosti;
- (d) sodelujejo s statističnimi organi na mednarodni ravni zaradi spodbujanja uporabe mednarodnih konceptov, klasifikacij in metod, ki so usklajeni s Temeljnimi načeli uradne statistike, katera je 14. aprila 1994 sprejela Statistična komisija ZN, predvsem zaradi zagotavljanja večje usklajenosti in boljše primerljivosti statističnih podatkov na svetovni ravni;
- (e) zagotovijo, če se to zahteva in je upravičeno, potrebno tehnično podporo na področju statistične organizacije ter omogočijo izmenjavo dobre prakse z drugimi organi ali tretjimi državami;
- (f) poudarjajo kakovost statističnih informacij, zlasti pa njihovo zanesljivost in primerljivost, pri čemer posebno skrb posvečajo zagotavljanju časovne neprekinjenosti zbranih podatkov in možnosti njihove znanstvene obdelave.

#### Člen 4

##### **Določanje prednostnih nalog, učinkovitost in prožnost**

1. Program zagotavlja stalno statistično podporo za odločitve in ocene tekočih politik Skupnosti ter statistično podporo za zadovoljevanje pomembnih dodatnih potreb, ki izhajajo iz novih pobud politike Skupnosti.
2. Komisija pri pripravi letnih statističnih programov dela upošteva stroškovno učinkovitost pripravljenih statistik in zagotavlja stalno preverjanje prednostnih nalog statističnih dejavnosti, da bi čim bolj izrabili razpoložljive vire držav članic in Komisije ter anketirance čim manj obremenili. Namen določanja prednostnih nalog je uravnotežiti dodatne stroške in obremenitve za nove statistične potrebe, in sicer tako, da se zmanjšajo

statistične potrebe na obstoječih področjih statistik Skupnosti, ob tesnem sodelovanju z državami članicami.

3. Pri pripravi letnih statističnih programov dela Komisija lahko izvede predhodne študije finančnih posledic vseh novih načrtovanih statističnih dejavnosti, ki pomenijo znatne dodatne obremenitve za države članice.

4. Program zagotavlja razvoj instrumentov za ponovno določanje prednostnih nalog statistične dejavnosti, povečanje prožnosti evropskega statističnega sistema in izboljšanje njegove sposobnosti, da se pravočasno odzove na spreminjajoče se potrebe uporabnikov.

5. Program zagotavlja preglednost, upošteva pa se med drugim tudi člen 1(1) in (2) Uredbe Komisije (ES) št. 1104/2006 z dne 18. julija 2006 o spremembi Uredbe (ES) št. 831/2002 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti glede dostopa do zaupnih podatkov v znanstvene namene <sup>(1)</sup>.

#### Člen 5

##### **Financiranje**

1. Finančni okvir za izvajanje tega programa v obdobju od 2008 do 2012 znaša 274 200 000 EUR.
2. Letna sredstva odobri organ za izvrševanje proračuna v mejah finančnega okvira.

#### Člen 6

##### **Poročila**

1. Komisija po posvetovanju z Odborom za statistični program predloži vmesno poročilo o napredku. Poročilo bo predloženo Evropskemu parlamentu in Svetu najkasneje do junija 2010. Obravnavalo bo predvsem obdobje druge polovice tekočega programa in določitev obdobja, ki ga bo zajemal naslednji večletni statistični program ob upoštevanju mandata Evropskega parlamenta. Poročilo v zvezi z izvajanjem programa vsebuje tudi predhodno analizo konkurenčnih učinkov Komisije, ki jih imajo predlagana znižanja administrativnega bremena na mala in srednje velika podjetja, ter analizo porazdelitve finančnega bremena med proračunom Skupnosti in proračuni držav članic. Posebno pozornost poročilo Komisije posveča tudi vprašanju potrebnih podatkovnih sklopov, orodij in metodologij, ki bodo podlaga za pripravo nepristranske in objektivne analize socialnih in ekonomskih učinkov na pomembna področja, ki jih je treba nenehno spremljati in pregledovati, kot so skupna kmetijska politika, storitve na notranjem trgu in naslednji večletni finančni okvir.

<sup>(1)</sup> UL L 197, 19.7.2006, str. 3.

2. Ob koncu obdobja, ki ga zajema program, Komisija po posvetovanju z Odborom za statistični program pripravi ustrezno poročilo o oceni izvajanja programa, pri tem pa upošteva mnenja neodvisnih strokovnjakov. Navedeno poročilo mora biti pripravljeno do konca leta 2013 in se nato predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

3. Poročanje o izidu ponovnega določanja prednostnih nalog, vključno s predvidenimi stroški in obremenitvami za statistične projekte in področja, ki jih pokriva ta statistični program, in ocena pričakovanih statističnih potreb, zlasti za nove politike Skupnosti, tvorita del vmesnega poročila o napredku in končnega poročila o vrednotenju.

#### Člen 7

Ta sklep začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Strasbourgu, 11. decembra 2007

*Za Evropski parlament*  
*Predsednik*  
H.-G. PÖTTERING

*Za Svet*  
*Predsednik*  
M. LOBO ANTUNES

## PRILOGA I

**PETLETNI STATISTIČNI PROGRAM: MEDSEKTORSKA VPRAŠANJA**

Ta priloga zadeva strateško pomembne medsektorske vidike za srednjeročni in dolgoročni razvoj statistike Skupnosti. V njej je najprej opisano, kako politika statistike sama po sebi prispeva k evropskemu povezovanju, nato so opisane celotne značilnosti evropskega statističnega sistema (ESS) in sodelovanje z uporabniki in proizvajalci, na koncu pa glavni instrumenti, ki jih uporabljajo organi Skupnosti v sodelovanju z nacionalnimi organi. V Prilogi so za vsak vidik povzeti glavni cilji in pobude, ki jih je treba sprejeti v tem petletnem obdobju.

**1. Vloga statistike v evropski integraciji**

Zanesljive statistične informacije o ekonomskih, socialnih in okoljskih razmerah v EU in njihova razčlenitev na nacionalni in regionalni ravni so prvi pogoj za proces evropskega povezovanja. Institucijam, državam članicam in državljanom EU zagotavlja potrebna dejstva za ocenjevanje nujnosti pobud evropskih politik in njihovega napredka. Skladne in primerljive statistike so prav tako nepogrešljive za razumevanje splošne javnosti glede sodelovanja evropskih državljanov v razpravah in demokratičnem procesu o prihodnosti Evrope ter glede sodelovanja gospodarskih subjektov na notranjem trgu.

Širitev in krepitev povezovanja Unije se odražata v samem ESS. Strategije in ukrepi ESS vključujejo nenehno usklajevanje konceptov, opredelitev in metod ter po potrebi povezovanje postopkov priprave statistik in izvajanje skupnih interoperabilnih sistemov. Kljub temu mora ESS še bolj razviti svoje strukture, strategije in ukrepe, da bo sistem ohranjal in izboljševal potrebno kakovost in učinkovitost za zadovoljevanje potreb uporabnikov. Med drugim lahko raziskovanje uradnih statistik prispeva k nadaljnjemu razvoju infrastrukture, učinkovitosti in kakovosti statistik Skupnosti.

Cilji v programskem obdobju so:

- nadalje usklajevati, razvijati in izvajati „skupni statistični jezik“ konceptov, klasifikacij in metodologij. Med najbolj pomembne ukrepe na tem področju sodi revizija Evropskega sistema računov in izvajanje klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti NACE Rev. 2,
- oblikovati evropski statistični register transnacionalnih skupin podjetij in ga vključiti v postopke priprave statistik,
- še nadalje razvijati in izvajati standarde in skupna orodja za učinkovito in varno izmenjavo statističnih podatkov in metapodatkov v ESS v sodelovanju z drugimi ustreznimi službami Komisije, Evropskim sistemom centralnih bank in mednarodnimi organizacijami. Ti standardi bodo uvedeni na vseh ustreznih področjih,
- razviti in izvajati shranjevanje metapodatkov, ki bodo na voljo uporabnikom in pripravljavcem statistik, s čimer se povežejo podatki in metapodatki za celoten cikel postopka priprave podatkov,
- spodbuditi večjo uporabo interneta, ne samo za razširjanje podatkov do končnih uporabnikov, ampak tudi za ostale dele v okviru postopka priprave statističnih podatkov,
- razviti in izvajati politike in orodja za usklajeno zaupno upravljanje v ESS. Predvsem oblikovati in uvesti usklajene načine optimalnega dostopa pooblaščenih raziskovalcev do anonimnih mikropodatkov, zbranih za pripravo statističnih podatkov Skupnosti. Nevarnost razkritja podatkov se bo ustrezno ocenila in razvila se bodo tehnična sredstva za lažji dostop in izmenjavo statističnih podatkov,
- razviti načine za izmenjavo orodij v ESS in spodbuditi v ta namen uporabo programske opreme tipa „odprta koda“ (Open Source Software – OSS) ter
- vzpostaviti način za učinkovitejšo operativno uporabo rezultatov raziskav uradnih statistik.

## 2. Odnosi z zainteresiranimi stranmi

### 2.1 *Evropski statistični sistem*

Dolžnost Eurostata je zagotoviti pripravo statistik Skupnosti za namene politik EU. Učinkovita priprava statistik Skupnosti, ki je zajeta v tem programu, v okviru katerega so nacionalni organi držav članic odgovorni za pripravo usklajenih nacionalnih statistik, Eurostat pa za statistiko Skupnosti na podlagi podatkov, ki jo v glavnem zagotovijo nacionalni statistični organi, zahteva tesno in usklajeno sodelovanje. To sodelovanje poteka v okviru ESS.

ESS je partnerstvo, v katerega so vključeni Eurostat, nacionalni statistični uradi in ostali nacionalni statistični organi, ki so v vsaki državi članici odgovorni za pripravo in širjenje evropske statistike v skladu z načeli Evropskega statističnega kodeksa ravnanja. Eurostat bo zagotovil potrebno upravljanje in usklajevanje te strukture, da zagotovi pravočasno predložitev statistik v podporo potrebam politik Evropske unije.

Izmenjava izkušenj, najboljših praks, znanja in ključnih metodoloških prijemov med člani ESS predstavljajo tudi bistveni element za nemoteno delovanje sistema. To se spodbuja z razvojem evropskega statističnega programa usposabljanja.

Cilji v programskem obdobju so:

- Komisija in države članice bodo sprejele ustrezne pobude za uskladitev z Evropskim statističnim kodeksom ravnanja,
- vzpostaviti Evropski svetovalni organ za upravljanje na področju statistike za dopolnitev strukture upravljanja,
- preučiti označevanje kakovosti evropskih uradnih zbirnih podatkov v študijah izvedljivosti za pripravo ustreznih postopkov, standardov in meril v ta namen in
- zagotoviti, da ima evropski statistični program usposabljanja za cilj izboljšanje splošne kakovosti evropskih statistik z dvigom usposobljenosti statistikov, spodbujanjem njihove neodvisnosti, pospeševanjem teoretičnega in praktičnega usposabljanja ter izmenjavo izkušenj in najboljših praks.

### 2.2 *Sodelovanje z uporabniki*

Treba je zagotoviti tesen in stalen dialog z uporabniki statistik Skupnosti glede njihovih potreb, dejanske rabe in prednostnih nalog. Trenutno sodelovanje z uporabniki je koristno in med drugim vključuje dejavnosti Evropskega svetovalnega odbora za statistične informacije na gospodarskem in socialnem področju (CEIES) <sup>(1)</sup>, sodelovanje z evropskimi gospodarskimi združenji in formalne pogovore statističnega programa dela s službami Komisije. Ker se število uporabnikov statistik Skupnosti povečuje in ker potrebe uporabnikov postajajo vse bolj raznolike, bo Eurostat še naprej krepil dialog med evropskim statističnim sistemom in njegovimi uporabniki.

Cilji v programskem obdobju so:

- zmanjšati razkorak med uporabniki in pripravljalci statistik z izboljšanjem komunikacije med različnimi skupinami in omrežji uporabnikov,
- izvesti aktivno poizvedovanje glede na potrebe uporabnikov, s čimer bo evropskemu statističnemu sistemu omogočen učinkovitejši odziv na nove potrebe, in
- okrepiti vlogo CEIES, kar bo statistikam Skupnosti omogočilo, da postanejo bolj uporabniško usmerjene.

<sup>(1)</sup> Komisija je predlagala nadomestitev CEIES z Evropskim statističnim svetovlnim odborom.

### 2.3 Tehnično sodelovanje z državami, ki niso članice EU

Sodelovanje med EU in sosednjimi državami ter ostalimi regijami in državami po vsem svetu zahteva zanesljive statistike glede ekonomskih in socialnih razmer v navedenih državah. Za vzpostavitev statističnih zmogljivosti navedenih držav in zagotovitev statistik, ki so potrebne za upravljanje politik EU, poteka celovito tehnično sodelovanje. To še zlasti velja za države kandidatke EU. Sodelovanje vključuje izvedenska mnenja mnogih partnerjev v ESS.

Cilj v programskem obdobju je:

- pripraviti in izvesti regionalne razvojne programe in zagotoviti tesno povezavo med statističnimi ukrepi in širšimi cilji programov EU.

### 2.4 Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami

Statistični podatki ne smejo biti primerljivi samo med državami članicami EU, ampak tudi na širši mednarodni ravni, številna področja ESS pa temeljijo na mednarodno dogovorjeni metodologiji. V mnogih primerih je ESS glavni pobudnik in razvija standarde, ki so naprednejši od svetovnih. V takšnih primerih je bistveno, da svetovne metodologije upoštevajo evropski razvoj. Mednarodno sodelovanje vključuje tudi skupno upravljanje glavnih projektov ter usklajevanje programov dela in dejavnosti zbiranja podatkov, da se prepreči podvajanje dela.

Izkušnje so pokazale, da je usklajeno skupno stališče pomembno pri prednostnih nalogah EU, ki vplivajo na program, razvoj in usklajenost mednarodnih statističnih sistemov. V ta namen so se pred mednarodnimi srečanji na visoki ravni začele intenzivne priprave in usklajevanje stališč EU.

Cilji v programskem obdobju so:

- zagotoviti, da EU dosledno sodeluje in po potrebi usklajuje svoja stališča na najpomembnejših statističnih forumih in v zadevah, ki so prednostnega značaja za politike EU, in
- spodbujati mednarodno sodelovanje in usklajevanje programov dela, da se prepreči podvajanje dela ter izboljša primerljivost mednarodnih statistik.

## 3. Instrumenti

### 3.1 Boljša pravna ureditev

Člen 3(2) Uredbe (ES) št. 322/97 določa tri vrste „posameznih statističnih ukrepov“, ki se lahko uporabljajo za izvajanje statističnega programa Skupnosti: prvič, zakonodaja, sprejeta v postopku soodločanja, ki lahko izvedbena pooblastila prenese na Komisijo; drugič, ukrepi, ki jih v izredno omejenih okoliščinah sprejme Komisija: ukrep ne sme trajati več kot eno leto, podatki, ki jih je treba zbrati, morajo že biti na voljo ali dostopni odgovornim nacionalnim organom in Komisija mora nositi vse dodatne stroške, ki nastanejo na nacionalni ravni kot posledica ukrepa; tretjič, dogovori med Eurostatom in organi držav članic.

Uvajanje zakonodaje v skladu z določbami Pogodbe se mora prednostno obravnavati v večini primerov, kjer je potrebno zbiranje statističnih podatkov. To bo temeljilo na realistični zakonodajni politiki v skladu s politiko Komisije za preprostejšo in boljše usmerjeno zakonodajo. Nove zakonodajne pobude bodo celovito pripravljene z zainteresiranimi stranmi in bi morale obravnavati potrebe uporabnikov, ne smejo pa prekomerno obremeniti anketirancev ter naj bi ustrezno upoštevale prednostne naloge, stroške in možnosti za zagotavljanje statistik.

Cilj v programskem obdobju je sprejetje naslednjih pobud:

- nadomestitev dogovorov z zakonodajo Skupnosti na nekaterih dovolj razvitih področjih za redno pripravo statistike Skupnosti,
- preoblikovanje in poenostavitev zakonodaje na nekaterih statističnih področjih z zapleteno zakonodajo Skupnosti,
- razveljavitev in revizija zakonodaje na tistih statističnih področjih, kjer zakonodaja Skupnosti ne upošteva dejanskih potreb uporabnikov, prednostnih nalog ter socialno-ekonomskega in tehnološkega okvira.

### 3.2 Spremljanje skladnosti

Kakovost statistike Skupnosti – poleg znanstvenih zahtev – vključuje temeljno zahtevo po skladnosti z načeli Pogodbe in sekundarno zakonodajo. Zato je prednostna naloga skrbno in sistematično spremljati uporabo zakonodaje. Temu bodo sledili globalna in usklajena strategija, oblikovana na načelih realistične zakonodajne politike, obveznost, da države članice sistematično uporabljajo zakonodajo na področju statistike, ter usklajeno in sistematično spremljanje skladnosti. Tesni stiki s pristojnimi nacionalnimi organi v vseh fazah so del procesa skladnosti.

Cilj v programskem obdobju:

- Zagotavljati sistematično spremljanje skladnosti z zakonodajo Skupnosti.

### 3.3 Okrepljena sposobnost odzivanja na potrebe uporabnikov

Da bi izboljšali statistične storitve za uporabnike in povečali učinkovitost ESS kot celote, se je treba bolj osredotočiti na osnovne potrebe evropskih politik. V konkretnih primerih bodo te storitve osnovane na „evropskem pristopu do statistik“ – pragmatični strategiji za spodbujanje zbiranja evropskih zbirnih podatkov, ki so še posebej pomembni za politike Skupnosti. Prav tako je treba okrepiti prožnost ESS in izboljšati njegovo sposobnost, da se hitro odzove na spreminjajoče se potrebe uporabnikov.

Cilji v programskem obdobju so:

- izboljšati skladnost v okviru statističnih sistemov, pri čemer se bo izboljšala sposobnost glede odziva na potrebe uporabnikov s kombinacijo različnih statističnih virov,
- v posebnih primerih razširiti uporabo priložnostnih modulov v raziskavah Skupnosti, s čimer se bo povečala odzivnost na nove potrebe,
- v širšem obsegu uporabljati razlikovanje v zahtevah glede na vlogo držav v zvezi z evropskimi zbirnimi podatki, s čimer se bo nekaterim nacionalnim organom znatno zmanjšalo stroške, zmanjšala pa se bo tudi obremenitev anketirancev in izboljšala pravočasnost evropskih zbirnih podatkov, ter
- v posameznih primerih uporabljati evropske vzorce z namenom zagotavljanja kakovostnih podatkov na ravni evropskih zbirnih podatkov, s čimer se bo izboljšala skladnost in primerljivost ter zagotovila racionalizacija postopkov priprave statistik.

### 3.4 Finančna podpora ukrepom, ki prispevajo k ciljem Skupnosti

Da bi pravočasno izpolnila potrebe uporabnikov, lahko Komisija podpre razvoj statistik in vzpostavitev zmogljivosti v ESS z oddajo javnih naročil storitev ali sklepanjem sporazumov o dodelitvi sredstev. Pri tej podpori se bo upoštevala porazdelitev finančnega bremena med proračunom EU in proračuni držav članic, ki se nanaša na izvajanje programa (kot tudi razmere v posamezni državi članici), zlasti v primerih, ko se uporablja evropski pristop do statistik.

Cilji v programskem obdobju so:

- dodelitev javnih naročil storitev in sporazumov o dodelitvi sredstev z namenom zagotavljanja optimalnega razvoja statistik in vzpostavitve zmogljivosti v ESS s čim bolj učinkovito uporabo razpoložljivih virov in
- brez poseganja v Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti <sup>(1)</sup>, prizadevanja usmeriti v racionalizacijo in poenostavitev postopkov za upravljanje nepovratnih sredstev.

<sup>(1)</sup> UL L 248, 16.9.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES, Euratom) št. 1995/2006 (UL L 390, 30.12.2006, str. 1).



### 3.5 Uporaba izvedenskih mnenj partnerjev za potrebe Skupnosti

Za doseganje ciljev ESS in zagotavljanje potrebnih izboljšav programov, postopkov in izdelkov za izpolnitev vedno večjih potreb uporabnikov niso potrebna samo zadostna sredstva, ampak tudi kreativnost in usposobljenost celotnega ESS. Zato se uvedejo novi načini za oblikovanje praktične organizacije nekaterih dejavnosti – s čim boljšo izrabo izvedenskih mnenj in razpoložljivih virov, kadar so na voljo –, da se izkoristi sinergija in izboljša splošna učinkovitost.

Cilj v programskem obdobju je:

- oblikovati oziroma dodatno razviti skupne strukture, orodja in postopke (na primer ESSnet, kjer gre za skupna omrežja partnerjev evropskega statističnega sistema, da se prepreči podvajanje dela in se tako poveča učinkovitost), ki vključujejo nacionalne organe in ustrezne službe ES in omogočajo specializacijo nekaterih držav članic za posamezne statistične dejavnosti v korist ESS kot celote.

### 3.6 Razširjanje

Cilji in orodja za razširjanje bodo v programskem obdobju deležni velikih sprememb, ki ne bodo samo znatno spremenile same narave funkcije razširjanja, ampak bodo vplivale tudi na druge faze postopkov priprave statistik.

Hiter razvoj zmogljivosti in dostopnosti interneta bo v prihodnosti glavno orodje za razširjanje statističnih podatkov. Znatno bo povečal potencialni krog uporabnikov in tako ustvaril nove priložnosti za razširjanje. Poleg tega bo omogočil pospešeno sodelovanje med Eurostatom in nacionalnimi statističnimi uradi. Vendar bo internet ustvaril tudi pomembne nove izzive za uporabnikom prijazno predstavitev podatkov, ki uporabnikom pomaga pri iskanju, prikazu in razumevanju statistike. Obstoječe razširjanje publikacij v papirni obliki in nespletnih elektronskih medijev bo treba razviti kot dodatna orodja za razširjanje. Ustrezne strukture za podporo uporabnikom in komuniciranje s skupinami uporabnikov so pomembni elementi učinkovitega razširjanja.

Cilji v programskem obdobju so:

- razvijati spletno stran Eurostata v smislu vsebine, preprostosti uporabe in funkcionalnosti, da bo ustrezala najboljši praksi,
- povečati sodelovanje z drugimi platformami ESS in drugimi službami ES za razširjanje z namenom spodbujanja uporabe spletnih strani in izboljšanja vrednosti statističnih informacij za uporabnike.

### 3.7 Uravnoteženost stroškov in koristi

ESS mora budno paziti na ravnovesje med potrebami po podatkih za namene politik Skupnosti in viri, ki so na ravni EU, držav in regij potrebni za zagotovitev teh podatkov. Pri izpolnjevanju potreb po statističnih informacijah glede političnih odločitev EU je zlasti pomembno zagotoviti ustrezna sredstva na nacionalni ravni. Vendar je prav tako pomembno ohraniti zadostno prožnost in nacionalnim organom omogočiti, da pri izpolnjevanju potreb Skupnosti po statističnih informacijah ravnajo stroškovno kar najbolj učinkovito.

Določanje prednostnih nalog bo temeljilo na treh vodilnih načelih na visoki ravni:

- oceni potreb uporabnikov, vključno z ustreznostjo za oblikovanje politik na ravni Skupnosti,
- ocenah stroškov za anketirance, države članice in Komisijo z uporabo modelov, kot sta model neto stroškov EU in model standardnih stroškov, in
- oceni posebnih statističnih vprašanj, pomembnih za stroškovno učinkovitost posameznih statistik, vključno z ravnovesjem med različnimi sestavinami kakovosti statistike, kot sta na primer „točnost“ in „pravočasnost“, ter možnostjo glede prožnejših obveznosti poročanja z osredotočanjem na osnovne evropske potrebe.

Za čim večje izboljšanje celotne stroškovne učinkovitosti in nadaljnje določanje uravnoteženih prednostnih nalog v okviru letnih statističnih programov dela se bodo ta načela uporabljala pregledno v skladu s praktičnimi smernicami, ki jih mora razvijati in vzdrževati Eurostat v sodelovanju z nacionalnimi statističnimi organi.

Cilji v programskem obdobju so:

- uvesti metode za poglobljene, postopne preglede obstoječih področij statistike Skupnosti in oceno novih ali znatno spremenjenih zahtev uporabnikov. To bo pomembno za nenehno izboljševanje statistike Skupnosti z opredeljevanjem zahtev, ki se lahko ublažijo ali prekinejo, ter za uvedbo spremenjenih ali novih statističnih pobud,
  - vsa področja, vključena v ta statistični program, bodo predmet analize stroškovne učinkovitosti, začenši z analizo stroškov in obremenitev, tako se bodo lahko prednostne naloge pred koncem programskega obdobja 2008–2012 sistematično ponovno določile. Akcijski načrt za celoten postopek se bo začel izvajati v prvih šestih mesecih programskega obdobja 2008–2012,
  - vsi novi statistični projekti ali večje spremembe obstoječih statističnih podatkov, ki bi lahko povzročili znatno dodatno obremenitev za ponudnike podatkov, zlasti za podjetja, bodo pred njihovo izvedbo predmet analize stroškovne učinkovitosti,
  - določitev ciljev za omejitev ali zmanjšanje celotnih stroškov in obremenitev kot smernic za postopek pregleda in ponovnega določanja prednostnih nalog,
  - zagotovitev, da je obremenitev poročanja sorazmerna s potrebami uporabnikov in ne prekomerna za anketirance, zlasti za mala in srednje velika podjetja. Sprejmejo se ukrepi za spremljanje obremenitve, v praksi pa se izvedejo načini za čim večjo razbremenitev. Povečana uporaba administrativnih podatkov za statistične namene bo pomemben instrument za to, in
  - uporaba obstoječih podatkov, kolikor je to mogoče, za izpolnitev novih statističnih zahtev.
-

## PRILOGA II

**PETLETNI STATISTIČNI PROGRAM: CILJI IN UKREPI**

Ta priloga podaja povzetek statističnih potreb in zahtev, obravnavanih z vidika potreb politik Evropske unije. V prvem oddelku o medoddelčnih statističnih dejavnostih v podporo splošnim prednostnim nalogam politik so te zahteve razvrščene po naslovih Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (Pogodba ES). To lahko povzroči ponavljanja, ker se nekatere statistične dejavnosti pojavljajo v več kot enem naslovu. Za vsako posamezno politiko ta priloga določa pravni okvir, trenutno stanje in glavne pobude, ki jih bo treba sprejeti v tem petletnem obdobju.

Z državami članicami je treba vsako leto razpravljati o prednostnih nalogah, ki jih določi Komisija, z namenom oblikovanja predlogov za poenostavitev statističnih zahtev, ki jih je treba vključiti v postopek sprejemanja novih zakonskih podlag in izvajanje ukrepov. Z državami članicami potekajo redne razprave o najboljših praksah pri zbiranju podatkov in izmenjava takih praks med državami članicami za spodbujanje poenostavitve in posodobitve metod zbiranja podatkov, kar bi razbremenilo anketiranje.

**MEDSEKTORSKE STATISTIČNE DEJAVNOSTI V PODPORO SPLOŠNIM PREDNOSTNIM NALOGAM POLITIK SKUPNOSTI****Strukturni kazalniki in kazalniki trajnostnega razvoja****Pravni okvir**

Lizbonska strategija, ki jo je sprejel Evropski svet dne 23. in 24. marca 2000, predstavlja predvsem osnovo za strukturne kazalnike, ki so predvsem osredotočeni na gospodarsko rast in zaposlovanje, kot je bilo leta 2005 določeno v integriranih smernicah za rast in delovna mesta (člen 99 Pogodbe ES). Kazalniki trajnostnega razvoja so s strategijo trajnostnega razvoja, ki jo je sprejel Evropski svet v Bruslju dne 15. in 16. junija 2006, dobili nov pomen.

**Trenutno stanje**

Za spremljanje izvajanja in vpliva lizbonske strategije in strategije trajnostnega razvoja, ki sta medsektorske narave, so potrebni statistični podatki in kazalniki. Nenehno se uvajajo izboljšave za prilagajanje niza kazalnikov dejanskim potrebam in izboljšanje kakovosti zagotavljanja informacij splošni javnosti.

Nekatera področja, kot so varnost hrane in kakovost, kemikalije in pesticidi, zdravje in okolje, družbena odgovornost podjetij, biotska raznovrstnost, naravni viri, promet, morski ekosistemi, odgovorno vodenje in finančne storitve, še niso ustrezno zajeta v kazalnikih.

**Glavne pobude 2008–2012:**

- Prilagoditi strukturne kazalnike in kazalnike trajnostnega razvoja novim nastajajočim potrebam uporabnika in posameznim nacionalnim programom, pri tem pa upoštevati splošne okvire, kot so nacionalni računi.
- V sodelovanju z drugimi službami Komisije in Evropsko agencijo za okolje razviti nove kazalnike trajnostnega razvoja za boljši odziv na obstoječe in prihajajoče potrebe, zlasti na področjih, kot so varnost hrane in kakovost, kemikalije in pesticidi, zdravje in okolje, družbena odgovornost podjetij, biotska raznovrstnost, naravni viri, promet, morski ekosistemi, raba zemljišč in odgovorno vodenje. Regionalna razčlenitev se bo še naprej ustrezno razvijala.
- Izboljšati kakovost obstoječih kazalnikov in dopolniti informacije o kakovosti objavljenih kazalnikov.
- Okrepiti obveščanje o strukturnih kazalnikih in kazalnikih trajnostnega razvoja v skladu s pomembnostjo osnovnih strategij.

**Širitev****Pravni okvir**

Za pristopna pogajanja mora imeti Komisija na voljo popolno zbirko zanesljivih statistik, ki so metodološko primerljive s statistikami držav članic Evropske unije. Statistična pomoč novim državam članicam, državam kandidatkam in predkandidatkam je urejena s trdnim pravnim okvirom, ki vključuje akte o pristopu ter Uredbo Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) <sup>(1)</sup>.

<sup>(1)</sup> UL L 210, 31.7.2006, str. 82.

### Trenutno stanje

Pri izpolnjevanju ciljev na področju statistične pomoči so pred Unijo trije nekoliko različni izzivi:

- vključiti morebitne nove članice v vse mehanizme Skupnosti, vključno na primer s proračuni lastnih sredstev in strukturnimi skladi ter vsemi drugimi zadevami in programi,
- pred pristopom ustrezno pripraviti kandidatke z udeležbo v pogajalskem postopku in spremljanjem njihovih obveznosti med pogajanj do njihovega pristopa in
- še naprej pripravljati ostale kandidatke in jim pomagati pri doseganju popolne skladnosti z obstoječo zakonodajo Skupnosti.

To pomeni velike zahteve pri proizvodnji statistike držav kandidat. Osnovne ekonomske statistike so nujno potrebne, vključno z razporeditvijo ustvarjenega bruto domačega proizvoda, prebivalstva, zaposlenosti itd. po sektorjih in regijah. Druge ključne statistike so tiste, ki merijo uresničevanje notranjega trga, kot so blagovna menjava, trgovina s storitvami in svoboda ustanavljanja, plačilna bilanca, pretok kapitala, mobilnost oseb, industrijska proizvodnja in struktura industrije itd. Poleg tega obstajajo potrebe po statistikah, ki zadevajo pomembna področja pristopnih pogajanj in podpirajo primarne politike EU, kot so kmetijstvo, promet, regije in okolje.

### Glavne pobude 2008–2012:

- Konsolidirati zbiranje primerljivih podatkov za ključne politike z namenom pogajanj in notranjih potreb Komisije.
- Nadaljevati pomoč novim državam članicam, državam kandidatkam in predkandidatkam za prilagoditev njihovih statističnih sistemov in izpolnjevanje zahtev Skupnosti.

## NASLOV I

### PROSTI PRETOK BLAGA

#### Pravni okvir

Določbe Pogodbe ES: člen 133 (skupna trgovinska politika).

Pravni akti, ki obravnavajo ustrezna statistična področja: Uredba (ES) št. 638/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami <sup>(1)</sup>; Uredba (ES) št. 184/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o statistiki Skupnosti glede plačilne bilance, mednarodne trgovine s storitvami in neposrednih tujih naložb <sup>(2)</sup>.

### Trenutno stanje

Glavni dosežki v preteklem programskem obdobju so bili prilagoditev zakonodaje o trgovinski statistiki, zlasti v povezavi z uredbo Intrastat, izvajanje sistema poročanja Intrastat v novih državah članicah in zmanjšanje postavk v okviru kombinirane nomenklature. Ti dosežki so namenjeni boljšemu izpolnjevanju potreb uporabnikov statističnih podatkov na ravni Skupnosti in držav članic, kar omogoča ustrezno razlago makroekonomskega razvoja in oceno konkurenčnosti EU in držav članic. Hkrati pa sta se zbiranje in obdelava statističnih podatkov optimizirala, kar je posledično zmanjšalo administrativno obremenitev posredovalcev statističnih informacij. Ti rezultati so v veliki meri v skladu s cilji lizbonske agende.

Cilj v obdobju 2008–2012 bo nadaljevati prizadevanja za poenostavitev, harmonizacijo različnih vrst statistike glede mednarodnega pretoka blaga in plačilnobilančne statistike, hkrati pa proučiti možnosti za povezavo statističnih trgovinskih podatkov in nomenklatur z drugimi vrstami statistik, zlasti statistiko podjetij ali nomenklaturo industrijske dejavnosti. Rezultat tega bo nadaljnji korak v smeri bolj preprostega, preglednega in celovitega okvira za zbiranje in uporabo trgovinske statistike, kar bo še bolj razbremenilo podjetja glede zagotavljanja odgovorov in na ta način spodbudilo konkurenčni položaj evropskega gospodarstva. Hkrati mora medsebojno povezovanje različnih vrst statistik omogočiti uporabo novih načinov za analiziranje gospodarskega in strukturnega razvoja ter trajnostne rabe virov v EU.

<sup>(1)</sup> UL L 102, 7.4.2004, str. 1.

<sup>(2)</sup> UL L 35, 8.2.2005, str. 23. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 602/2006 (UL L 106, 19.4.2006, str. 10).

Glavne pobude 2008–2012:

- Komisija bo do leta 2010 predlagala sistem z enotnim potekom ali uporabo katere koli druge metode, ki privede do znatnega zmanjšanja obremenitve poročanja statističnih podatkov za Intrastat, pri tem pa bo upoštevala študije izvedljivosti o kakovosti, vključno s pravočasnostjo statistik.
- Razvita bodo orodja in metode z namenom boljšega povezovanja različnih vrst statističnih informacij, ki se zahtevajo od podjetij.
- Izboljšati skladnost statistike blagovne menjave in plačilnobilančne statistike. Kot dolgoročni cilj razviti integriran sistem za trgovinsko statistiko, ki bi na usklajen in metodološko dosleden način odražal čezmejne tokove blaga in storitev ter druge, s trgovino povezane tokove.

## NASLOV II

### KMETIJSTVO

#### Pravni okvir

Kmetijska statistika odraža visoko stopnjo vključevanja kmetijstva v EU, pomembnost skupne kmetijske politike (SKP) v proračunu EU in bistveno vlogo kmetijske statistike v postopkih odločanja SKP.

#### Trenutno stanje

Tradicionalna kmetijska statistika bo še naprej ostala ključna za SKP (upravljanje trga) in jo bo treba konsolidirati in poenostaviti. Po drugi strani pa bodo nova politična vprašanja (razvoj podeželja, usklajenost z okoljskimi zahtevami in vplivi na okolje, varnost hrane) zahtevala strukturno statistiko, ki bi bila lahko manj pogosta, vendar bo morala zadostiti podrobnim in včasih posebnim geografskim razčlenitvam, kot so na primer prostorski podatki o zemlji, vodah in biotski raznovrstnosti. V tem smislu bo popis na področju kmetijstva leta 2010 zelo dragocen vir.

Eden od glavnih predlogov iz Sporočila Komisije iz leta 2004 z naslovom „Akcijski načrt za ekološko kmetijstvo“ je osredotočen na razvoj trga ekološke hrane s pomočjo informacij. V ta namen bo načrtovano zbiranje statističnih podatkov o proizvodnji in trženju ekoloških izdelkov. Pravno strukturo sistema EU za kmetijsko statistiko je treba v prihodnje poenostaviti in izvajati v EU ter državah kandidatkah.

Posebna pozornost bo namenjena razvoju posebnih kazalnikov za okoljsko in trajnostno upravljanje gozdov in lesne industrije. Treba bo spremljati akcijski načrt EU za gozdove po začetni fazi, načrtovani za 2006/2007.

Program statistike ribištva bo obsegal stalno izvajanje obstoječe zakonodaje, vključno s statistiko ribogojstva, razvojem socialno-ekonomskih kazalnikov ter kazalnikov trajnostnega razvoja in uvedbo bilanc zalog za ribiške proizvode. Eurostat bo sledil razvoju v predlagani pomorski politiki in temu ustrezno prilagajal svoj program dela.

Glavne pobude 2008–2012:

- Načeloma izvesti popis na področju kmetijstva leta 2009–2010 v skladu s pravnimi akti in opraviti raziskavo desetletnega obdobja o vinogradih. Leta 2008 dati na voljo rezultate raziskave o strukturi kmetij iz leta 2007 (tako kot rezultate raziskave o sadnem drevju iz leta 2007).
- V skladu s pravnimi akti izvesti raziskave o metodah kmetijske proizvodnje, rabi zemljišč, rabi inputov in ekološkem kmetijstvu.
- Trenutne raziskave o pridelkih in živinoreji izvajati v skladu s spremenjenimi pravnimi akti z namenom združitve in poenostavitve obstoječe zakonodaje in zmanjšati obremenitev poročanja.
- Ovrednotena bo trenutna študija izvedljivosti o dohodkih sektorja kmetijskih gospodinjstev.

- Še naprej razvijati in dajati na voljo kazalnike o razvoju podeželja in kmetijsko-okoljske kazalnike.
- Posebno pozornost nameniti razvoju učinkovitejšega sistema za zbiranje in potrjevanje veljavnosti kmetijske statistike.
- Treba bo zbrati in pripraviti nove statistične informacije za pomoč pri predlagani pomorski politiki, ki jo trenutno pripravlja Komisija.

### NASLOV III

#### **PROSTI PRETOK OSEB, STORITEV IN KAPITALA <sup>(1)</sup>**

##### Pravni okvir

Prosti pretok kapitala in storitev je bistven za notranji trg EU. Je del tako imenovanih „temeljnih svoboščin“, ki so osrednjega pomena za notranji trg. V okviru svoje pristojnosti pri spremljanju ustrezne in pravočasne uporabe določb Pogodbe, ki urejajo prosti pretok kapitala in storitev, Komisija zahteva zanesljive in primerljive statistične informacije.

Ustrezne določbe Pogodbe, ki urejajo prosti pretok kapitala, so vključene v členih 56 do 60 Pogodbe ES. Prosto zagotavljanje čezmejnih storitev je določeno v členu 49 navedene pogodbe.

Pravni akti, ki obravnavajo ustrezna statistična področja, so: Uredba (ES) št. 184/2005, Odločba št. 1608/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003 o pripravi in razvoju statistike Skupnosti o znanosti in tehnologiji <sup>(2)</sup>; Uredba (ES) št. 716/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o statistiki Skupnosti o strukturi in dejavnosti tujih povezanih podjetij <sup>(3)</sup>; predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o strukturi statistiki podjetij.

##### Trenutno stanje

Zaradi vedno večjega pomena prostega pretoka storitev in kapitala prihaja do povečanega povpraševanja po visokokakovostni statistiki. Ob ohranjanju nizke stopnje obremenitve anketirancev sta pravočasna objava ustreznih podatkov in prilagajanje sistema spreminjajočim se potrebam oblikovalcev politik resnični izziv.

Od leta 2006 je izvajanje Uredbe o plačilni bilanci dvignilo kakovost podatkov o trgovini s storitvami in neposrednih naložbah. Poleg tega bo statistika o tujih povezanih podjetjih omogočila merjenje globalizacije proizvodnih sistemov. Statistika bo še naprej zajemala trgovino zunaj in znotraj EU ter tako zadovoljila potrebe notranjega trga.

Z naraščajočim pomenom večnacionalnih podjetij bodo potrebne nove oblike zbiranja podatkov. Nova uredba o poslovnih registrih vključuje pošiljanje posameznih podatkov o večnacionalnih skupinah podjetij Eurostatu in povratnih usklajenih informacij državam članicam za register Skupnosti večnacionalnih skupin podjetij (evroskupin), ki se bo v celoti začel izvajati od leta 2008.

Redno pripravljanje visokokakovostne statistike poštnih storitev je bistvenega pomena za evropske oblikovalce politik, nacionalne regulatorje in izvajalce poštnih storitev, da bi pripomogli k razvoju poštnega sektorja v smeri odprtega trga poštnih storitev. Da bi zagotovili visoko kakovost podatkov, bodo pogoji za zbiranje podatkov temeljili na oceni pilotnega projekta iz leta 2006.

Internacionalizacija raziskovanja in razvoja ter s tem povezanih človeških virov je bistvena za uspešnost evropskega gospodarstva. Zato je pomembno, da se podatki za področje razvoja in raziskav zbirajo v okviru plačilne bilance, statističnih podatkov o tujih povezanih podjetjih in ukrepov za večnacionalna podjetja.

##### Glavne pobude 2008–2012:

- Na vseh zadevnih področjih se bo uporabila klasifikacija gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2 s podrobnejšo razčlenitvijo storitev.

<sup>(1)</sup> Prosto gibanje oseb se obravnava pod naslovom IV.

<sup>(2)</sup> UL L 230, 16.9.2003, str. 1.

<sup>(3)</sup> UL L 171, 29.6.2007, str. 17.

- Zagotoviti izvajanje in posodobitev ključne zakonodaje (plačilna bilanca, mednarodna trgovina s storitvami, neposredne tuje naložbe in tuja povezana podjetja).
- Zagotoviti izboljšanje merjenja internacionalizacije raziskovanja in razvoja.
- Delo v zvezi s statistiko dovoljenj za prebivanje – vključno za državljane EU in tretjih držav – se bo nadaljevalo, dokler bodo politike Skupnosti potrebovale tovrstne podatke.

#### NASLOV IV

#### VIZUMI, AZIL, PRISELJEVANJE IN DRUGE POLITIKE V ZVEZI S PROSTIM GIBANJEM OSEB <sup>(1)</sup>

##### Pravni okvir

Razvila se bo statistika o migraciji in azilu ter kriminalu in kazenskem pravosodju, v kolikor je to potrebno za izvajanje dejavnosti Skupnosti, ki bo izpolnjevala potrebe po statistikah za podporo akcijskemu načrtu Komisije v okviru izvajanja Haaškega programa na področju svobode, varnosti in pravic. Ta akcijski načrt vključuje predloge za upravljanje migracijskih tokov, socialno in ekonomsko vključevanje migrantov, mejni nadzor, azil in krepitev varnosti s skupnimi ukrepi proti kriminalu, zlasti organiziranemu. Pri izvajanju teh ukrepov bo potrebno znatno povečanje razpoložljivosti in kakovosti statistike. To še zlasti velja za izvajanje štirih novih skladov, predlaganih v okvirnem programu Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov za obdobje 2007–2013. Ta razvoj dogodkov se bo začel pred letom 2008, vendar se bo nadaljeval v celotnem času poteka tega statističnega programa in tudi po njem.

##### Trenutno stanje

Statistika Skupnosti o migraciji in azilu se trenutno sooča z resnimi težavami v zvezi z nerazpoložljivostjo podatkov in nezadostno uskladitvijo. Ukrepi za odpravo teh pomanjkljivosti potekajo in se bodo nadaljevali skozi celotno programsko obdobje. Podlaga za izboljšave bo izvajanje nove zakonodaje o statistiki Skupnosti o migraciji in azilu v prvih letih tega programa. Možnosti na področju statistike o kriminaliteti se bodo dodatno preučile v skladu z akcijskim načrtom EU 2006–2010 o razvoju usklajenega in celovitega okvira za merjenje kriminalitete in kazenskega pravosodja. Proučeni bosta izvedljivost in smotrnost uvedbe pravne podlage za statistiko na tem področju.

Ob priznavanju velikih razlik v nacionalnih upravnih in statističnih sistemih za migracijo in azil ter kriminaliteto in pravosodje se bodo ukrepi za izboljšanje primerljivosti statistik namesto na uvedbo skupnih virov podatkov in postopkov osredotočili na uskladitev statističnih rezultatov. Kljub temu bo morda v nekaterih primerih (na primer za statistiko o organiziranem kriminalu) potrebno razviti nove vire podatkov.

##### Glavne pobude 2008–2012:

- Dokončati izvajanje zakonodaje za statistiko Skupnosti o migraciji in azilu. S tem bo zagotovljen okvir za tekoče ukrepe za izboljšanje razpoložljivosti, primerljivosti, pravočasnosti in političnega pomena te statistike.
- Razviti statistiko, ki zagotavlja socialno-ekonomske informacije o migrantski populaciji, in jo po potrebi razčleniti glede na spol, vključno z uporabo priložnostnih modulov pri anketi o delovni sili in zbiranjem informacij o migrantih, kot del programa Skupnosti popisa prebivalstva 2011.
- Nadaljevati s tekočimi raziskavami o možnostih za statistiko Skupnosti o kriminaliteti (vključno z organiziranim kriminalom), viktimizaciji in kazenskem pravosodju.

<sup>(1)</sup> Sprejetje ukrepov na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah ni predvideno pod naslovom IV Pogodbe ES, temveč je urejeno pod naslovom VI Pogodbe o Evropski uniji. V okviru tega dokumenta so vključeni pod naslov IV zaradi tega, ker sta tako migracijska politika kakor tudi policijsko/pravosodno sodelovanje krita s področjem svobode, varnosti in pravice.

## NASLOV V

**PREVOZ**

## Pravni okvir

Prometna politika EU se je v zadnjih 15 letih hitro razvijala. Njeni cilji so bili opredeljeni v belih knjigah o prometu iz let 1992 in 2001 ter Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu iz junija 2006 z naslovom „Naj Evropa ostane v gibanju – trajnostna mobilnost za našo celino. Vmesni pregled Bele knjige Evropske komisije o prometu iz leta 2001“. Prizadeva si za optimizacijo prevoznih sistemov, ki omogočajo učinkovito, konkurenčno, varno in okolju prijazno izvajanje posameznih načinov prevoza in njihovo kombiniranje v intermodalnih prevoznih verigah. Potreben je čistejši in učinkovitejši prevoz za odpravo negativnih stranskih učinkov povečane mobilnosti. Prometna politika Unije je v središču strategije Evropske unije za trajnostni razvoj in lizbonske agende za rast in delovna mesta.

## Trenutno stanje

Prometna statistika Skupnosti si prizadeva za celovit informacijski sistem o prometu, vključno s podatki o tokovih potnikov in blaga, prometu, infrastrukturi, opremljenosti, načinih prevoza, opremi, osebni mobilnosti, varnosti, porabi energije in vplivih na okolje, prevoznih stroških, naložbah v infrastrukturo, prevoznikih, strukturnih kazalnikih ter kazalnikih trajnostnega razvoja.

Zajetje statistike o tokovih potnikov in blaga ter prometu je dobro za vse načine prevoza, razen za cestni prevoz potnikov in nemotorizirane načine. Poleg tega je prometna statistika za vse načine prevoza trenutno brez nekaterih pomembnih podatkov, ki so potrebni pri spremljanju prometnih zastojev, zračnih emisij in drugih negativnih okoljskih vplivov. Statistika tovornega prevoza je še vedno osredotočena na posamezne vrste prevoza in ne zagotavlja dovolj informacij o intermodalnih prevoznih verigah.

Trenutno primanjkuje kazalnikov, ki upoštevajo dejanske pogoje inter- in intramodalne konkurence, zlasti kar zadeva posamezne vidike pogojev delovanja: raven obdavčevanja, stopnja uporabe in zaračunavanja cestnin, stroški dela in določanje cen prevoza.

Trenutno se informacijski sistem o prometu sooča s pomanjkanjem podatkov o naložbah in stroških v prometni infrastrukturi ter večji prostorski razčlenitvi podatkov o prometnih omrežjih in tokovih v povezavi med geografsko zastopanostjo prometnega omrežja in zbranimi podatki o omrežju, ki so potrebni za podporo naložbam v evropsko prometno infrastrukturo in regionalne politike Skupnosti.

## Glavne pobude 2008–2012:

- Konsolidirati in dopolniti zakonsko podlago, ki obsega prometno statistiko Skupnosti po vseh načinih prevoza. Še naprej nadaljevati z delom glede oblikovanja kazalnikov v zvezi z razčlenitvijo po panogah pri potniškem in tovornem prevozu. Poseben poudarek bo namenjen cestnemu prevozu potnikov.
- Spodbujati zbiranje dodatnih statistik o intermodalnih prevoznih verigah, mestnem prometu ter oblikovanje kazalnikov, potrebnih za nadzor vključevanja okoljskih in varnostnih vprašanj v prometne politike, pri tem pa upoštevati vidik razmerja med stroški in obremenitvami ter vidik koristi. Spremeniti zbiranje podatkov o izdatkih glede naložb v infrastrukturo in njihovih stroških. Upoštevala se bo tudi potreba po kazalnikih o logistični učinkovitosti. Poseben poudarek bo namenjen zbiranju podatkov o prometu, ki bodo izraženi v kilometrih na vozilo.
- Oblikovati kazalnike za analizo konkurenčnosti prevoznega sektorja ter inter- in intramodalne konkurence; zbrati ustrezne podatke, rezultate pa širiti v ustrezni obliki.

## NASLOV VI

**SKUPNA PRAVILA O KONKURENCI, OBDAVČEVANJU IN PRIBLIŽEVANJU ZAKONODAJE**

Neposreden statistični program ni potreben. Statistične informacije za ta naslov se po potrebi izpeljejo iz podatkov in kazalnikov, zbranih za druge naslove v programu.



## NASLOV VII

**EKONOMSKA IN MONETARNA POLITIKA****Pravni okvir**

Določbe Pogodbe ES: člen 99 (uskladitev in nadzor ekonomskih politik); člen 104 (spremljanje proračunskega razvoja); člen 105 (monetarna politika in stabilnost cen); člen 133 (skupna trgovinska politika); člen 269 (lastna sredstva).

Glavni predpisi: Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 z dne 25. junija 1996 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti <sup>(1)</sup> (ESR 95); Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1287/2003 z dne 15. julija 2003 o uskladitvi bruto nacionalnega dohodka po tržnih cenah (uredba BND) <sup>(2)</sup>; Sklep Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti <sup>(3)</sup>; Uredba Sveta (ES) št. 3605/93 z dne 22. novembra 1993 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti <sup>(4)</sup>; Uredba Sveta (ES) št. 2494/95 z dne 23. oktobra 1995 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin <sup>(5)</sup>; Uredba Sveta (ES) št. 1165/98 z dne 19. maja 1998 o kratkoročnih statističnih kazalnikih <sup>(6)</sup>; Uredba (ES) št. 184/2005; Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 723/2004 dne 22. marca 2004 o spremembi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti in Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti <sup>(7)</sup>.

**Trenutno stanje**

Nadzor in usklajevanje makroekonomske politike v Evropski uniji, vodenje monetarne politike znotraj ekonomske in monetarne unije ter strukturne politike Skupnosti potrebujejo dobro statistično podporo. Poleg tega je zagotavljanje statistike za administrativne namene EU zelo pomembno.

Eurostat in države članice morajo zagotoviti uspešno izvajanje programa pošiljanja podatkov Evropskega sistema računov. Ti podatki so ključni za analize poslovnega cikla in strukturne analize. S pomočjo projekta EU KLEMS bodo prizadevanja usmerjena v izboljšanje merjenja produktivnosti.

Zagotavljanje statistike za administrativne namene EU ostaja zelo pomembno. To vključuje zagotavljanje podatkov o BND in davku na dodano vrednost za izračune lastnih sredstev, makroekonomskih podatkov v podporo strukturnim politikam (zlasti paritete kupne moči) ter podatkov o osebnih prejemkih in pokojninah uradnikov EU.

S spremljanjem usklajenosti in primerljivosti podatkov, ki se uporabljajo za proračunski in davčni nadzor, bodo nosilcem odločanja zagotovljeni visokokakovostni in primerljivi statistični instrumenti, kar bo pomagalo pri dobrem ocenjevanju razmer v vsaki državi članici.

V zadnjih letih se je razvoj harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin (HICP) upočasnil in treba si je bolj odločno prizadevati za izboljšanje kakovosti HICP (zlasti glede stanovanj, v katerih živijo lastniki, kakovostnih prilagoditev in vzorčenja).

Stalno je treba izboljševati pravočasnost, obseg in razširjanje glavnih evropskih ekonomskih kazalnikov (PEEI). To bi moralo biti sorazmerno s tveganjem, povezanim s kakovostjo statistik, zlasti z zanesljivostjo zgodnjih ocen. Kar zadeva kratkoročne statistične kazalnike (STS), je treba izboljšati zajetje storitev, zlasti cen storitev, dolžino časovnih vrst in pravočasnost podatkov.

Kar zadeva plačilnobilančno statistiko, vključujejo glavni izzivi zagotavljanje ustreznih inputov v nacionalne račune in kakovosti virov podatkov v državah članicah ob dvigu pragov bančnega poročanja.

**Glavne pobude 2008–2012:**

- Aktivno sodelovanje Eurostata in držav članic pri reviziji mednarodnih standardov za nacionalne račune (SNR 93) in plačilnobilančno statistiko (BPM5).

<sup>(1)</sup> UL L 310, 30.11.1996, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1267/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 180, 18.7.2003, str. 1).

<sup>(2)</sup> UL L 181, 19.7.2003, str. 1.

<sup>(3)</sup> UL L 163, 23.6.2007, str. 17.

<sup>(4)</sup> UL L 332, 31.12.1993, str. 7. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2103/2005 (UL L 337, 22.12.2005, str. 1).

<sup>(5)</sup> UL L 257, 27.10.1995, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.

<sup>(6)</sup> UL L 162, 5.6.1998, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

<sup>(7)</sup> UL L 124, 27.4.2004, str. 1.

- Revizija Evropskega sistema računov (ESR 95).
- Izvajanje klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2 v nacionalnih računih, plačilnobilančni statistiki in kratkoročnih statističnih kazalnikih ter izvajanje druge ključne zakonodaje.
- Vzpostaviti evropski sistem za statistiko življenjskih potrebščin, ki je usmerjen na poenostavitev HICP in konsolidacijo pravnega okvira HICP, ter zagotoviti verodostojnost HICP s pomočjo učinkovitejše komunikacijske politike in strategije skladnosti.
- Izboljšati skladnost med podatki o zaposlenosti in nacionalnimi računi.

## NASLOV VIII ZAPOSLOVANJE

### Pravni okvir

Razvoj statistike dela EU bo potekal v okviru revidirane lizbonske strategije, ki je zdaj osredotočena na rast in delovna mesta v Evropi, ciljev in meril uspešnosti, določenih v okviru evropske strategije zaposlovanja, ter ekonomske in monetarne unije, ki potrebuje obsežen sistem medletne statistike, da se predstavi razvoj trga dela v euroobmočju in Evropski uniji.

### Trenutno stanje

Trdeni pravni okvir ureja statistiko dela, s čimer se zagotovi redni prenos podatkov za oceno zaposlenosti, nezaposlenosti, prejemkov in stroškov dela. Kljub temu bo treba za nove politike zakonodajo na področju statistike razširiti na druga področja, kot so:

- (i) statistika o prostih delovnih mestih za oceno povpraševanja na trgu dela in dopolnitev statistike o zaposlenosti in nezaposlenosti;
- (ii) položaj migrantov na trgu dela za spodbujanje vključevanja te populacije;
- (iii) položaj starejših delavcev na trgu dela ter
- (iv) prehod iz šole na delovno mesto za podporo ustreznih politik, s čimer se zagotovi nemoteno vključevanje mladih na trg dela.

Druge področja, kot so kakovost pri delu in zaposlovanju v smislu starajoče se delovne sile, sposobnost prilagajanja delavcev in podjetij ter potrebe trga dela informacijske družbe, bodo svojo pozornost še naprej usmerjala v razvoj statistike.

Statistike zaposlenosti in nezaposlenosti so namenjene predvsem makroekonomskim potrebam. Pri tem pa se ne upoštevajo v celoti obstoječe regionalne razlike, zlasti v določenih urbanih okoljih.

Zaradi izboljšanja ankete o delovni sili Skupnosti (ADS) v zadnjih letih so ta raziskava in letni moduli postali glavni vir za pripravo primerljivih podatkov na trgu dela. Raziskava delovne sile Skupnosti temelji na gospodinjstvih, katerih rezultate je treba dopolniti s podatki podjetij, kot so strukturne in kratkoročne statistike o prejemkih in stroških dela. Kljub temu je treba statistiko trga delovne sile še izboljšati, zlasti z boljšo skladnostjo podatkov o zaposlenosti iz nacionalnih računov ter drugih raziskav na poslovnem področju in področju kmetijstva ter uvedbo sheme evropskega vzorčenja in hitrih ocen, da se izboljša pravočasnost razširjanja kazalnikov. Prav tako si je treba prizadevati, da se podrobno analizirajo obstoječi viri podatkov, izboljša posredovanje anonimnih individualnih podatkov, zbranih za namene statistik Skupnosti, znanstveni skupnosti in da se leta 2011 uvede revidirana klasifikacija poklicev (ISCO), ki bo bolje odražala strukturo delovnih mest in omogočala boljšo mednarodno primerjavo.

### Glavne pobude 2008–2012:

- Opredeliti in izvesti priložnostni modul raziskave delovne sile Skupnosti 2008 o položaju migrantov na trgu dela in njihovih potomcev, priložnostni modul raziskave delovne sile Skupnosti o prehodu iz šole na delovno mesto 2009 in program priložnostnih modulov raziskav delovne sile Skupnosti 2010–2012.

- Razširiti strukturne raziskave, ki zajemajo prejemke in stroške dela, na celotno gospodarstvo in izvesti raziskave o stroških dela 2008 in raziskave o strukturi prejemkov 2010.
- V kratkoročno statistiko trga delovne sile se lahko uvede sheme evropskega vzorčenja s širšo uporabo obstoječih podatkov, s čimer se omogoči pravočasna priprava mesečnih in četrtletnih zbirnih podatkov o zaposlenosti in nezaposlenosti za euroobmočje.
- Statistike zaposlenosti in nezaposlenosti lahko vključujejo bolj osredotočene regionalne kazalnike, zlasti za urbana okolja in strnjena naselja, da bi se celovitejše upoštevale lokalne razlike v zaposlovanju in nezaposlenosti. Do leta 2010 se bo preučila potreba po morebitni uvedbi letnih statistik za strnjena naselja z več kot 500 000 prebivalci in stroški takšne uvedbe.
- Statistika dela omogoči spremljanje zaposlovanja na področju informacijske družbe.
- Dosledno izvajati prihodnjo uredbo Sveta o statistiki prostih delovnih mest.
- Uporaba klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2 v strukturnih raziskavah o prejemkih in stroških dela, četrtletnem indeksu stroškov dela in v stalni anketi o delovni sili.

#### NASLOV IX

### SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA

#### Pravni okvir

Po členu 133 Pogodbe je Komisija odgovorna za vodenje pogajanj o trgovinskih sporazumih, vključno s trgovinskimi sporazumi o storitvah, s tretjimi državami. Pravni akti, ki obravnavajo ustrezna statistična področja, so: Uredba Sveta (ES) št. 1172/95 z dne 22. maja 1995 o statističnih podatkih v zvezi z blagovno menjavo Skupnosti in njenih držav članic z državami nečlanici (<sup>1</sup>); Uredba (ES) št. 184/2005; Uredba (ES) št. 716/2007.

#### Trenutno stanje

S pojavom novih konkurentov in partnerjev na področju trgovine (na primer Kitajska, Indija, Brazilija in Latinska Amerika) in tudi zaradi strukturnih sprememb na področju trgovine z blagom in storitvami se potrebe po podatkih povečujejo. Poleg tega ostajajo visokokakovostno zbiranje, analiza in usklajevanje podatkov iz držav kandidat in glavnih držav partneric EU prednostna naloga.

Hkrati se bo prizadevalo za ohranitev standardov kakovosti v zvezi s čezmejno trgovino s storitvami, neposrednimi tujimi naložbami in trgovino tujih povezanih podjetij. Zato bo zelo pomembno izvajanje Uredbe (ES) št. 184/2005 in Uredbe (ES) št. 716/2007.

#### Glavne pobude 2008–2012:

- Uveljaviti novo zakonodajo Extrastat, pri čemer je glavni cilj zagotoviti ustrezne dodatne carinske informacije in dopolnilne statistične podatke z uporabo registrov gospodarskih subjektov.
- Zagotoviti izvajanje in posodobitev ključne zakonodaje (plačilna bilanca, mednarodna trgovina s storitvami, neposredne tuje naložbe in tuja povezana podjetja).
- Uveljaviti nove mednarodne metodološke standarde MDS pri sestavljanju plačilnobilančne statistike EU.
- V EU uveljaviti določbe Priročnika za statistiko mednarodne trgovine s storitvami in njegove revidirane različice.

(<sup>1</sup>) UL L 118, 25.5.1995, str. 10. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.

## NASLOV X

**CARINSKO SODELOVANJE**

Neposreden statistični program ni potreben. Statistične informacije za ta naslov se po potrebi izpeljejo iz podatkov in kazalnikov, zbranih za druge naslove v programu.

## NASLOV XI

**SOCIALNA POLITIKA, IZOBRAŽEVANJE, POKLICNO USPOSABLJANJE IN MLADINA****Pravni okvir**

Statistika bo na tem področju oblikovana z uporabo odprte metode usklajevanja (OMC), in sicer na področju socialne izključenosti, pokojnin in dolgotrajne nege; strategija trajnostnega razvoja; členov 143 (poročilo o socialnih razmerah) in 13 (prepoved diskriminacije) Pogodbe ES; strategija zdravja in varnosti pri delu; Resolucija Sveta iz leta 2003 o spodbujanju zaposlovanja in socialnega vključevanja invalidov in Sporočilo Komisije o enakih možnostih za invalide: Evropski akcijski načrt. V strategiji izobraževanja za trajnostni razvoj Ekonomske komisije OZN za Evropo so prav tako navedene zahteve za razvoj podatkov.

**Trenutno stanje**

Sistem statistike o življenjskih pogojih in socialni zaščiti temelji na dveh glavnih stebrih: ESSPROS (statistika o socialni zaščiti) in EU-SILC (statistika o dohodkih in življenjskih razmerah). Ta dva stebra podpirata kazalnike iz Laekna in pokojninske kazalnike odprte metode usklajevanja. Napredek je treba doseči še pri oblikovanju kazalnikov o regionalni revščini in revščini otrok.

Glede demografskih sprememb v EU se bodo v okviru odprte metode usklajevanja ter v sodelovanju z ustreznimi delovnimi skupinami Sveta dodatno razvili kazalniki in statistične analize v zvezi s staranjem, finančno vzdržnostjo, produktivnostjo in udeležbo na trgu dela.

Podatki o vseživljenjskem učenju obsegajo informacije o formalnem in neformalnem izobraževanju in usposabljanju ter o priložnostnem učenju. Na podlagi že oblikovane statistike o izobraževanju so bili zbrani novi podatki o poklicnem usposabljanju v podjetjih (ki merijo zavezanost in prispevek podjetij k poklicnemu usposabljanju zaposlenih) ali o izobraževanju in usposabljanju odraslih. Podatki o mladini so na voljo iz obstoječih raziskav, ki bodo v celoti izkoriščene, preden se v obstoječe raziskave vključi dimenzija mladih.

Na področju zdravja in varnosti pri delu se bo zbiranje in analiziranje podatkov osredotočilo na vzroke, okoliščine in stroške nesreč pri delu, poklicne bolezni in zdravstvene težave, povezane z delom, ter na dejavnike, ki lahko negativno vplivajo na zdravje delavcev. Še naprej se bo razvijalo zbiranje statistik, zlasti usklajenih modulov raziskav o invalidnosti. Statistike bodo dodatno izboljšane za podporo razvoju visokokakovostnega, dostopnega in trajnostnega zdravstvenega varstva ter dolgotrajne nege.

Glavni cilj demografske statistike bo zagotoviti izčrpen sklop podatkov in analiz, ki so potrebni za oceno posledic demografskih sprememb v Evropi. To se bo doseglo z izboljšanjem metodologije in vsebine zbiranja demografskih podatkov, uveljavitvijo zakonodaje za izvedbo popisov prebivalstva in stanovanj leta 2011 ter redno proizvodnjo dolgoročnih demografskih napovedi.

**Glavne pobude 2008–2012:**

- Razviti omejen sklop osrednjih spremenljivk in oblikovati nov instrument evropskega sistema socialnih statističnih modulov raziskav (E4SM).
- Konsolidirati projekt EU-SILC, uvesti vzdolžno razširjanje in uveljaviti koncept bruto dohodka.
- Oblikovati kazalnike o regionalni revščini (z uporabo metode preprostega ocenjevanja, če nacionalni regionalni podatki niso na voljo) in revščini otrok.
- Sprejeti izvedbene uredbe o ESSPROS za izboljšanje zajetja, primerljivosti in pravočasnosti podatkov.
- Sprejeti predlog uredbe o statističnih podatkih o izobraževanju in vseživljenjskem učenju in uredbo izvajati.

- Izboljšati obstoječi okvir statistike vseživljenjskega učenja z vidika kakovosti.
- Do leta 2010 preučiti možnost uporabe indeksa človekovega razvoja ZN v EU, ob upoštevanju tudi stanovanjskih kazalnikov ter kazalnikov zaposlovanja/nezaposlenosti.
- Postopno oblikovati statistiko o mladini na vseh stopnjah izobraževanja ter o ekonomskem in socialnem vključevanju mladine z uporabo obstoječih virov in po potrebi z boljšim vključevanjem mladih v obstoječe raziskave.
- Glede na socialni položaj in revščino med otroki zbirati statistične podatke o otrocih ob upoštevanju mednarodno dogovorjene starostne meje otroštva, ki je v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah 18 let.
- Vse zbrane podatke s socialnega področja o posameznikih na ravni EU razčleniti po spolu ter določiti osnovni sklop kazalnikov enakosti med moškimi in ženskami.
- V sodelovanju z Evropskim inštitutom za enakost spolov pripraviti memorandum o soglasju za opredelitev praktičnih načinov sodelovanja.
- Preučiti možnosti za razvoj skupne metodologije za pridobitev ali izboljšanje že obstoječih statističnih podatkov o obsegu in vplivu diskriminacije.

## NASLOV XII

### KULTURA

Naj tej stopnji je priprava statistike na področju kulture omejena. Poleg tega ni nobenega usklajenega in celovitega okvira ter ločene zakonodaje o statistiki na področju kulture.

Zaradi prispevka kulturnega in ustvarjalnega sektorja k uresničevanju lizbonskih ciljev je treba statistiko na področju kulture konsolidirati ter izvajati redno in trajnostno pripravljane podatkov (na podlagi različnih virov podatkov). Zato je potrebno celovito metodološko delo za, na primer, boljše merjenje socialnega in ekonomskega vpliva kulturnega in ustvarjalnega sektorja v gospodarstvu, ki temelji na znanju.

## NASLOV XIII

### JAVNO ZDRAVJE

#### Pravni okvir

Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu<sup>(1)</sup>; Sklep št. 1786/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o sprejetju programa ukrepov Skupnosti na področju javnega zdravja (2003–2008)<sup>(2)</sup>; predlog Komisije z dne 7. februarja 2007 za Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu.

#### Trenutno stanje

Sistem zdravstvenih informacij, ki je bil vzpostavljen v okviru predhodnih programov ukrepov Skupnosti na področju javnega zdravja, se bo nadalje razvijal z ukrepi o „zdravstveni seznanjenosti in informiranosti“ v okviru prihodnjega programa ukrepov Skupnosti na področju javnega zdravja 2007–2013. Eurostat bo v tesnem sodelovanju z državami članicami in državami EGP/EFTA ter v okviru ESS še naprej razvijal statistični del tega sistema, zlasti na področju kazalnikov zdravja Evropske skupnosti (ECHI).

Statistični podatki o javnem zdravju so potrebni tudi za kazalnike trajnostnega razvoja, strukturne kazalnike, okvirne kazalnike invalidnosti in kazalnike, oblikovane v okviru odprte metode usklajevanja v podporo nacionalnim strategijam za razvoj visokokakovostnega, dostopnega in trajnostnega zdravstvenega varstva in dolgotrajne nege.

<sup>(1)</sup> UL L 183, 29.6.1989, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2007/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 165, 27.6.2007, str. 21).

<sup>(2)</sup> UL L 271, 9.10.2002, str. 1. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen s Sklepom št. 786/2004/ES (UL L 138, 30.4.2004, str. 7).

V sodelovanju z dejavnostmi v okviru programa javnega zdravja Skupnosti in v sodelovanju z ustreznimi agencijami EU in mednarodnimi organizacijami, ki so pristojne na področju statistike javnega zdravja (WHO, OECD in UNECE), je poudarek na nadaljnjem razvoju in izvajanju metodologije, zlasti na področjih zdravstvenega stanja, determinant zdravja (kot so življenjski slog in okoljski dejavniki), zdravstvenega varstva (vključno z izdatki za zdravje) in vzrokov smrti.

Glavne pobude 2008–2012:

- Kjer bo možno, bodo sprejete uredbe Komisije za izvajanje prihodnje uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statistiki Skupnosti na področju javnega zdravja ter zdravja in varnosti pri delu.
- Okrepiti infrastrukturo za osnovni sistem statistike na področju javnega zdravja, tako da se posebna pozornost nameni proučitvi, konsolidaciji in izvedbi ustreznih metodologij, kot sta evropska anketa o zdravju (European Health Interview Survey – EHIS) in sistem zdravstvenih računov (System of Health Accounts – SHA).
- Izboljšati razpoložljivost, primerljivost, pravočasnost in politični pomen statistike na področju javnega zdravja – vključno s statistiko o invalidnosti in zdravstvenem varstvu, razčlenjeno po spolu, – tako da se posebna pozornost nameni dodatnemu metodološkemu razvoju in ob upoštevanju različnih razmer v posameznih državah.

#### NASLOV XIV

#### VARSTVO POTROŠNIKOV

##### Pravni okvir

Potrošniška politika je v zadnjih letih dobila večji pomen (člen 153 Pogodbe ES). Delo Eurostata bo temeljilo na strategiji na področju zdravja in varstva potrošnikov ter predlogu Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Skupnosti na področju zdravja in varstva potrošnikov 2007–2013, ki ga je Komisija sprejela aprila 2005.

Širše področje „varstva potrošnikov“ je razdeljeno na dva glavna dela: „potrošniške zadeve“ in „varnost hrane“.

##### Trenutno stanje

Kar zadeva vprašanja varstva potrošnikov, Eurostat letno izdaja pregledno publikacijo „Potrošniki v Evropi – dejstva in številke“, ustanovil pa je tudi medresorsko projektno skupino za podrobno statistiko cen.

Varnost hrane je pomembna tema v okviru politike varstva potrošnikov in Evropska unija je razvila širok spekter zakonodajnih in drugih ukrepov, katerih namen je zagotavljati učinkovite sisteme nadzora nad celotno verigo, vključno z zakonskimi standardi za okolje in dobro počutje živali.

Namen prizadevanj Eurostata na področju statistike o varnosti hrane je zagotavljati metodološko svetovanje in statistične podatke ne samo oblikovalcem politik, ampak tudi zasebnim zainteresiranim stranem in javnosti na splošno.

Glavne pobude 2008–2012 (potrošniške zadeve):

- Razviti „trdo“ uradno statistiko (na primer podrobne cene, čezmejna potrošnja gospodinjstev, poslovanje med podjetji in potrošniki itd.) in metodološko pomoč za mehko statistiko, ki jo pripravijo drugi javni ali zasebni organi.
- Pripraviti akcijski načrt ob upoštevanju sklepov medresorske projektne skupine za podrobno statistiko cen.
- Izdelati podrobno študijo o možnem modulu glede vprašanj v zvezi z varstvom potrošnikov, ki ga je treba vključiti v novi instrument (E4SM), ki ga trenutno razvija Eurostat.

Glavne pobude 2008–2012 (varnost hrane):

- Nadaljevati razvoj ustrezne statistike za spremljanje varnosti hrane.

- Izboljšati razpoložljivost in kakovost statistike o označenih izdelkih (ekološki izdelki, izdelki, proizvedeni iz gensko spremenjenih organizmov, itd).

#### NASLOV XV

### VSEEVROPSKA OMREŽJA

Neposreden statistični program ni potreben. Statistične informacije za ta naslov se po potrebi izpeljejo iz podatkov in kazalnikov, zbranih za druge naslove v programu.

#### NASLOV XVI

### INDUSTRIJA

#### Statistika podjetij

Statistika evropskih podjetij mora podpirati analize konkurenčnosti, produktivnosti in rasti ter zagotavljati ključne informacije za spremljanje napredka pri doseganju revidiranih lizbonskih ciljev.

#### Pravni okvir

Uredba Sveta (EGS) št. 3924/91 z dne 19. decembra 1991 o uvedbi analize industrijske proizvodnje na ravni Skupnosti <sup>(1)</sup>; Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 58/97 z dne 20. decembra 1996 o strukturi statistiki podjetij <sup>(2)</sup>; Uredba (ES) št. 48/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. decembra 2003 o pripravi letne statistike Skupnosti o jeklarski industriji za referenčna leta 2003–2009 <sup>(3)</sup>; Uredba Komisije (ES) št. 1450/2004 z dne 13. avgusta 2004 o izvajanju Odločbe št. 1608/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta o pripravi in razvoju statistike Skupnosti o inovacijah <sup>(4)</sup>; Uredba (ES) št. 716/2007; predlog Komisije z dne 5. aprila 2005 za Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega okvira za poslovne registre v statistične namene.

#### Trenutno stanje

Strukturna statistika podjetij se uporablja za podrobno analizo evropskega poslovnega sektorja. Glavne težave uporabnikov so nezadostna pravočasnost podatkov ter počasna prilagoditev novim in nastajajočim potrebam politik, na primer nezadostne informacije o storitvenem sektorju, podjetništvu, globalizaciji in prehodu k trajnostnim proizvodnim vzorcem. Za posamezne proizvodne sektorje je statistika proizvodnje bistveno dopolnilo za razumevanje učinkovitosti sektorja.

Statistika Skupnosti o inovacijah je glavno orodje za merjenje inovacij v Evropi. Ta statistika se pripravlja vsaki dve leti od leta 2004. Po možnosti se dovoli dostop do podatkov ankete Skupnosti o inovacijah (CIS).

Statistika o tujih povezanih podjetjih (FATS) se razvija in nova uredba bo ponudila osnovni sklop spremenljivk za merjenje globalizacije. Register Skupnosti večnacionalnih podjetij (EuroGroups), kot ga uvaja nova uredba o poslovnem registru, je v poskusni fazi.

#### Glavne pobude 2008–2012:

- Zagotovi se popolno izvajanje ključne zakonodaje (prenova uredbe o strukturi statistiki podjetij, uredbe FATS in registra EuroGroups). Izvedejo se poskusne študije, načrtovane v zakonodaji, in se podrobno ovrednotijo.
- V zvezi s CIS 2008 je načrtovana popolna izvedba Priročnika iz Osla 2005. CIS 2010 in nadaljnje raziskave Skupnosti glede inovacij bodo prav tako prispevale k nadaljnjemu izboljšanju kakovosti podatkov in dostopa do njih.
- Razvijejo se nove statistike, da se poglobi razumevanje globalizacije gospodarstva in podjetništva.
- Težave uporabnikov glede pravočasnosti in počasne odzivnosti na nove potrebe se rešujejo s preskušanjem novih in prožnih načinov zbiranja podatkov, s priložnostnimi raziskavami in evropskimi vzorčnimi pristopi.

<sup>(1)</sup> UL L 374, 31.12.1991, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006.

<sup>(2)</sup> UL L 14, 17.1.1997, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006.

<sup>(3)</sup> UL L 7, 13.1.2004, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006.

<sup>(4)</sup> UL L 267, 14.8.2004, str. 32. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 973/2007 (UL L 216, 21.8.2007, str. 10).

- Razvili se bodo načini za uvedbo evropskih zbirnih podatkov na najpodrobnejši ravni dejavnosti, pri tem pa bodo zaščitene pravice podjetij do zaupnosti njihovih podatkov.
- Spremenjena klasifikacija gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2 se bo izvajala v vseh statistikah podjetij od referenčnega leta 2008 naprej.
- Pripravljen bo poseben program za preoblikovanje trgovinskih statistik in statistik podjetij. V sklopu tega programa bodo razviti načini za zmanjšanje obremenitve podjetij.

### Statistika o informacijski družbi

Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) je ena glavnih gonilnih sil na poti k vključujoči družbi, boljšim delovnim mestom in večji konkurenčnosti evropskih podjetij. Statistika Eurostata o informacijski družbi je ključnega pomena za evropske oblikovalce politik, da ocenijo strukturne spremembe na poti h gospodarstvu, ki temelji na znanju, in prispevajo k spremljanju napredka v smeri revidiranih lizbonskih ciljev.

#### Pravni okvir

Uredba (ES) št. 808/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z informacijsko družbo <sup>(1)</sup>.

#### Trenutno stanje

Eurostat je več let sodeloval pri primerjalni analizi informacijske družbe z zagotavljanjem kazalnikov uporabe IKT v podjetjih in s strani gospodinjstev/posameznikov. Ta dejavnost se bo nadaljevala in izboljševala za prilagoditev potrebam politik, kot je pobuda i2010, ki temelji na prenovljeni lizbonski strategiji in drugih pobudah politik. To pa zahteva ustrezno zakonsko podlago po prenehanju veljavnosti obstoječe zakonodaje.

Da bi presegli vidike pripravljenosti in uporabe, bo zbiranje podatkov o naložbah v IKT in vplivu IKT na rezultate in ravnanje podjetij ter družbo dopolnilo trenutne raziskave Skupnosti. Ovrednotene bodo potrebe po prilagoditvi zakonske podlage za statistiko o informacijski družbi z namenom zagotovitve sklopa podatkov o sektorjih IKT in elektronski komunikaciji, ki bo celovit, pravočasen in skladen z nacionalnimi računi.

#### Glavne pobude 2008–2012:

- Stalno prilagajati kazalnike o informacijski družbi, vključno s kazalniki o sektorju IKT in njegovi konkurenčnosti, spreminjajočim se potrebam politik ob upoštevanju širšega mednarodnega sodelovanja pri merjenju IKT.
- Razviti statistiko o naložbah v IKT in uvajanju IKT, da se bolje doseže cilj merjenja trajnostnega razvoja in vpliva informacijske družbe.

### Statistika na področju turizma

Turizem je pomembna gospodarska dejavnost v Evropski uniji, ki ima velike možnosti za večje zaposlovanje in gospodarsko rast ter razvoj in socialno-ekonomsko vključevanje tudi na podeželju, obrobni in manj razvitih območjih.

#### Pravni okvir

Direktiva Sveta 95/57/ES z dne 23. novembra 1995 o zbiranju statističnih podatkov na področju turizma <sup>(2)</sup>.

#### Trenutno stanje

Trenutno se zbira statistika o povpraševanju po turistični nastanitvi in njeni ponudbi ter o ekonomskih vidikih v zvezi z gibanji v turizmu. Vendar se glavne težave pojavljajo pri doseganju večje stopnje primerljivosti obstoječih statistik in vzpostavljanju usklajenih turističnih računov, ki so del širše problematike trajnostnega turizma, za katerega bo treba določiti in izmeriti ustrezne kazalnike. Glede na neposredni učinek dogodkov na turizem, kot so teroristični napadi ali vpliv širjenja nalezljivih bolezni, bo glavna skrb izboljšanje pravočasnosti podatkov.

<sup>(1)</sup> UL L 143, 30.4.2004, str. 49. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006.

<sup>(2)</sup> UL L 291, 6.12.1995, str. 32. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/110/ES (UL L 363, 20.12.2006, str. 418).



Glavne pobude 2008–2012:

- Posodobiti in po možnosti poenostaviti trenutni sklop statistik na področju turizma in njegovo pravno podlago.
- Izvajati usklajene satelitske račune za turizem (vključno s kazalniki za trajnostni turizem).

### Statistika o energetiki

Zanesljiva in okolju prijazna oskrba z dostopnimi energetske proizvodi je bistvo energetske politike EU. Sistem statistike o energetiki je bil razvit kot odziv na potrebe te politike.

### Pravni okvir

Sistem statistike o energetiki v veliki meri temelji na dogovoru. Obstajajo nekatere pravne obveznosti, ki zajemajo posebne vidike sistema in presegajo okvir Direktive 90/377/EGS z dne 29. junija 1990 o enotnem postopku Skupnosti za večjo preglednost cen plina in električne energije, ki se zaračunavajo industrijskim končnim uporabnikom <sup>(1)</sup>.

### Trenutno stanje

V zadnjih nekaj letih so naftni trgi postali nestanovitni in nepredvidljivi, cene pa so dosegle visoke ravni. Energetska odvisnost EU se stalno povečuje; povpraševanje po energiji raste, kar povzroča negotovost glede zmožnosti zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, medtem ko se trgi elektrike/plina EU še niso razvili v dejanski konkurenčni notranji trg. Znotraj tega političnega okolja se je Komisija – kot odziv na povabilo predsednikov držav in vlad leta 2005 – odzvala s številnimi predlogi (zelena knjiga: Evropska strategija za trajnostno, konkurenčno in varno energijo), kot so ustanovitev evropskega observatorija oskrbe z energijo za spremljanje vzorcev povpraševanja in ponudbe energetskih trgov EU, nova direktiva Skupnosti o ogrevanju in hlajenju, ciljno spremljanje/opredelitev ciljev za obnovljive vire energije po letu 2010 (vključno z elektriko in tekočimi biogorivi) ter spremljanje napredka pri učinkovitosti končne uporabe.

Glavne pobude 2008–2012:

- Uredba o statistiki energetike, ki bo zajemala trenutne zahteve in s tem izboljšala kakovost.
- Pravna obveznost za zbiranje statistike o cenah elektrike in plina, ki jih plačujejo gospodinjstva.
- Metodologija ali pristop, ki bo omogočal razkritje podatkov o dejanskih izvornih (namembnih) državah uvoza (izvoza) plina.
- Izboljšanje metodologije/nomenklature za zbiranje statistike o tekočih biogorivih.
- Opredelitev kazalnikov/zbiranje podatkov za ocenjevanje energetske učinkovitosti, kot predvideva Direktiva 2006/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o učinkovitosti rabe končne energije in o energetskih storitvah <sup>(2)</sup>.
- Po potrebi razširitev kazalnikov konkurence za ocenjevanje učinkovitosti konkurence in povezovanja trgov plina/elektrike.

## NASLOV XVII

### EKONOMSKA IN SOCIALNA KOHEZIJA

#### Pravni okvir

Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) <sup>(3)</sup> in njene spremembe; Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) <sup>(4)</sup>.

<sup>(1)</sup> UL L 185, 17.7.1990, str. 16. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena s Sklepom Komisije 2007/394/ES (UL L 148, 9.6.2007, str. 11).

<sup>(2)</sup> UL L 114, 27.4.2006, str. 64.

<sup>(3)</sup> UL L 154, 21.6.2003, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 105/2007 (UL L 39, 10.2.2007, str. 1).

<sup>(4)</sup> UL L 108, 25.4.2007, str. 1.

### Trenutno stanje

Regionalni statistični podatki se zbirajo za približno dvanajst obsežnih statističnih področij, od katerih so nekatera zajeta s pravnim aktom, druga pa ureja dogovor. Običajno se podatki redno pošiljajo Eurostatu. Podatki za Urban Audit se od leta 2003 zbirajo vsaka tri leta.

Geografske informacije se zbirajo in hranijo v podatkovni bazi GISCO, ki jo uporabljajo Eurostat in vsi generalni direktorati Komisije. Pomanjkanje standardov in usklajenega okvira za zbiranje informacij zahteva znatna sredstva za ustrezno vzdrževanje in posodabljanje. Po drugi strani pa vedno večje zavedanje možnosti kombiniranja geografskih informacij s statističnimi in tematskimi informacijami povečuje zahteve po kartiranju, analizah in aplikacijah.

### Glavne pobude 2008–2012:

- Delo, ki ga bo treba opraviti v okviru statističnega programa 2008–2012, bodo določale usmeritve nove regionalne politike Skupnosti znotraj novega programskega obdobja za strukturne sklade. Konsolidacija obstoječih podatkov se bo nadaljevala, zlasti na področjih Urban Audita, prometa, okolja ter raziskav in razvoja. Izvajanje zakonodajnega okvira za regionalne podatke o prebivalstvu in predvidena revizija Uredbe ESR 95, ki vključuje podatke o regionalnih računih, bosta zelo pomembna za strukturne kazalnike. Metodološka skladnost regionalnih statistik bo izboljšana z vključitvijo natančnejše metodologije v ustrezni zakonodajni okvir po njegovi spremembi, uporaba standardov kakovosti, ki se že uporabljajo za podatke o regionalnih računih, pa bo razširjena na druge regionalne statistike, da se zagotovi primerljivost in pravočasnost. Zaradi uporabe klasifikacije gospodarskih dejavnosti v Evropski skupnosti NACE Rev. 2 bo treba ponovno izračunati časovne vrste za obdobja pred uvedbo revizije.
- Razpoložljivost geografskih informacij in dostopnost do njih po vsej EU bosta korenito spremenjeni z izvedbo Direktive o infrastrukturi za prostorske informacije v Evropi (INSPIRE), katere namen je razviti evropsko infrastrukturo prostorskih podatkov za podporo okoljskim in drugim politikam. To pa bo v precejšnji meri vplivalo na organizacijo in uporabo teh informacij s strani služb Komisije. V tem programskem obdobju bo morala Eurostatova skupina za geografske informacije ne samo prispevati k razvoju tehnične izvedbe in zagotavljati organizacijsko infrastrukturo (vključno z ustanovitvijo in vodenjem odbora INSPIRE), ampak zagotavljati tudi podporo za izvajanje INSPIRE po vsej EU. Spodbujanje prostorskih analitičnih metod, ki vključujejo statistične in geografske podatke, se bo za uporabnike Komisije nadaljevalo; boljša razpoložljivost prostorskih podatkov po vzpostavitvi infrastrukture bo bistveno izboljšala možnosti za opredelitev natančnih kazalnikov.

## NASLOV XVIII

### RAZISKAVE IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

#### Pravni okvir

Statistika o znanosti, tehnologiji in inovacijah (STI):

Odločba št. 1608/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003 o pripravi in razvoju statistike Skupnosti o znanosti in tehnologiji <sup>(1)</sup>; Uredba Komisije (ES) št. 753/2004 z dne 22. aprila 2004 o izvajanju Odločbe št. 1608/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede statistike o znanosti in tehnologiji <sup>(2)</sup>; Uredba (ES) št. 1450/2004.

Statistične raziskave, metodologija in nomenklature: Sklep št. 1982/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o Sedmem okvirnem programu Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) <sup>(3)</sup>.

Upravljanje z mikropodatki in njihova zaupnost: Uredba (ES) št. 1104/2006.

### Trenutno stanje

Statistika o znanosti, tehnologiji in inovacijah: politike EU o znanosti, tehnologiji in inovacijah so eden od stebrov lizbonske strategije, kot je bilo poudarjeno v sklepih Evropskega sveta v Barceloni z dne 15. in 16. marca 2002 in vmesnem pregledu leta 2005. Priprava in razširjanje statistike na področju razvoja in raziskav, človeških virov v znanosti in tehnologiji, patentov in visokotehnoloških industrij ter na znanju temelječih storitev sta v zadnjih letih znatno napredovali. Ta priprava statistike temelji na lastnih zbirkah podatkov, na uporabi upravnih virov ter drugih uradnih in neuradnih virov podatkov. Pravni okvir je bil vzpostavljen.

<sup>(1)</sup> UL L 230, 16.9.2003, str. 1

<sup>(2)</sup> UL L 118, 23.4.2004, str. 23. Sklep, kakor je bil nazadnje spremenjen z Uredbo (ES) št. 973/2007.

<sup>(3)</sup> UL L 412, 30.12.2006, str. 1.

Statistične raziskave, metodologija in nomenklature: zaradi sprememb delovnega okolja, zlasti zaradi širitve, globalizacije in tehnologije IT, pa tudi zaradi stroškov zbiranja statistike je treba izboljšati vse komponente kakovosti podatkov (Uredba (ES) št. 322/97) in se odzvati na nove zahteve oblikovalcev politik EU in drugih ter prilagoditi statistike spremembam v družbi.

Upravljanje z mikropodatki in njihova zaupnost: pomembno je, da imajo raziskovalci enostaven dostop do mikropodatkov, zbranih na evropski ravni v okviru statistične dejavnosti v skladu s členom 285 Pogodbe ES. Takšen dostop se uskladi z ustrezno zakonodajo o zaupnosti, na primer z Uredbo (ES) št. 322/97 in Uredbo Sveta (Euratom, EGS) št. 1588/90 z dne 11. junija 1990 o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti<sup>(1)</sup>. Poiskati je treba nove zanesljive rešitve.

Glavne pobude 2008–2012:

- Statistika o znanosti, tehnologiji in inovacijah: V prihodnjih letih bo delo na področju statistike o znanosti, tehnologiji in inovacijah osredotočeno na doseganje boljše kakovosti podatkov, izboljšanje statističnih metod, nomenklatur, konceptov in opredelitev (npr. za boljše merjenje tokov znanja, uporabo mednarodno usklajenega vira neobdelanih podatkov Patstat), odpiranje dodatnim virom podatkov in popolnemu izvajanju statistike o razvoju poklicne poti oseb b doktoratom, posodabljanje obstoječe zakonodaje o različnih zajetih statističnih področjih in zagotavljanje boljšega prispevka za nacionalne račune.
- Statistične raziskave, metodologija in nomenklature: V 7. okvirnem programu bodo prednostno obravnavani izboljšanje tematskih področij, pa tudi raziskave za izboljšanje kakovosti podatkov z inovativnimi metodologijami, ki vključujejo modeliranje, ocenjevanje in imputacijo. Funkcionalna raziskovalna skupnost na področju uradne statistike bo ponovno aktivirana s spodbujanjem omrežnega delovanja. Spodbuditi in poenostaviti je treba razširjanje in uporabo rezultatov raziskav na področju uradne statistike v 6. in 7. okvirnem programu ter uporabo rezultatov na operativni ravni. Več je treba storiti tudi glede izboljšanja uporabljenih nomenklatur (npr. evropske raziskave skupin podjetij, ki se ukvarjajo z raziskavami in razvojem) ter pri uporabi in širitvi evropske infrastrukture registrov skupin podjetij.
- Upravljanje z mikropodatki in njihova zaupnost: Spodbujati je treba integriran pristop k razvoju evropskih infrastrukture za lažji dostop raziskovalcev do anonimnih podatkov v okviru obstoječe zakonodaje.

## NASLOV XIX

### OKOLJE

#### Pravni okvir

Statistiko EU o okolju narekujejo zahteve po visokokakovostni, celoviti, zanesljivi in ustrezni statistiki, računih in kazalnikih za nadaljnji razvoj, izvajanje in spremljanje okoljske politike Skupnosti, zlasti šestega okoljskega akcijskega programa in njegovih „tematskih strategij“, okoljskih ciljev strategije trajnostnega razvoja EU in lizbonske strategije ter cardifškega procesa o vključevanju okoljskih vprašanj v vsa področja politike. Trenutno je pravno urejeno samo zbiranje statistike o odpadkih<sup>(2)</sup> in okoljskih izdatkih<sup>(3)</sup>.

#### Trenutno stanje

Trenutno z okoljskimi podatki razpolagajo Evropska agencija za okolje (EEA), Skupno raziskovalno središče (JRC), Generalni direktorat Komisije za okolje (GD ENV) in Eurostat. Med člani te „skupine štirih“ (Go4)<sup>(4)</sup> je bil dosežen dogovor o tehnični ureditvi glede razdelitve pristojnosti in dela, ki je privedel do vzpostavitve okoljskih podatkovnih centrov. Zagotovljena bo večja interoperabilnost infrastrukture IT štirih partnerjev Go4. Tesno partnerstvo z mednarodnimi organizacijami (ZN, OECD) na področju metod (npr. priročniki) in zbiranja podatkov (skupni vprašalnik Eurosta-ta/OECD) dopolnjuje okvir okoljske statistike in okoljskih računov.

Izpolnjevanje podatkovnih zahtev „tematskih strategij“, npr. glede „preprečevanja in recikliranja odpadkov“, „trajnostne rabe naravnih virov“ in „trajnostne rabe pesticidov“, je glavna prednostna naloga; priprava osnovne statistike okolja ter zagotavljanje statistike o vodi, zraku, biotski raznovrstnosti, zemlji, gozdovih in uporabi zemljišč se izvaja tudi v okviru drugih okoljskih podatkovnih centrov.

<sup>(1)</sup> UL L 151, 15.6.1990, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.

<sup>(2)</sup> Uredba (ES) št. 2150/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2002 o statistiki odpadkov (UL L 332, 9.12.2002, str. 1). Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1893/2006.

<sup>(3)</sup> Uredba (ES, Euratom) št. 58/97.

<sup>(4)</sup> Tehnična ureditev z dne 14. novembra 2005 o vzpostavitvi okoljskih podatkovnih centrov, dogovorjena med štirimi organi Skupnosti, ki so vključeni v poročanje o okoljskih zadevah in razširjanje podatkov.

Boljša analiza in količinsko ovrednotenje povezave med gospodarskimi in okoljskimi stebri strategije trajnostnega razvoja zahtevata nadaljnji razvoj okoljsko-ekonomskih računov. Nekatera področja okoljskih informacij kažejo velike vrzeli in niso vedno posodobljena. Delež okoljskih statistik in okoljskih računov, ki so zakonsko urejeni na ravni EU, je nizek. Treba je razmisliti o pravnih podlagah za druga ključna področja.

Glavne pobude 2008–2012:

Za izboljšanje sinergij, načrtovanja in izvajanja okoljske statistike se bo delo v obdobju 2008–2012 usklajevalo prek „sestankov direktorjev o okoljski statistiki in okoljskih računih“ (DIMESA), ki zajema obe omrežji, tj. Go4 in države članice.

- Podatkovni centri za odpadke, naravne vire in izdelke ter (načrtovane) uredbe o statistiki odpadkov in pesticidov bodo zagotavljali visokokakovostne podatke in tako izpolnili podatkovne zahteve tematskih strategij.
- Obstoječi okoljski kazalniki bodo racionalizirani, razviti bodo novi kazalniki in zagotovljena bo tehnična podpora pri izračunu kazalnikov na ravni EU in pri pregledu obveznosti do poročanja za bolj osredotočeno in stroškovno učinkovito zbiranje okoljskih podatkov.
- Metodološki razvoj in raziskave okoljsko-ekonomskih računov se bodo še naprej spodbujali in izvajali se bodo glavni moduli okoljskih računov.
- Metode ocenjevanja in kratkoročnega napovedovanja za izpolnitev podatkovnih vrzeli ter izboljšanje pravočasnosti statistike okolja in računov bodo še izboljšane.
- Po potrebi bodo razvite pravne podlage za ključna področja zbiranja okoljskih podatkov, ki trenutno niso zajeta s pravnimi akti.

## NASLOV XX

### RAZVOJNO SODELOVANJE

Dobra statistika je bistvenega pomena za oceno uspeha razvojne politike. Države v razvoju jo potrebujejo za oblikovanje politike na podlagi dejstev. Poleg tega je statistika primer dobrega upravljanja pri krepitvi demokracije, pravne države in spoštovanja človekovih pravic ter lahko prispeva k spodbujanju dobrega upravljanja in preglednosti, če so izpolnjeni ustrezni standardi kakovosti pri pripravi statistike in če sta zagotovljena dostopnost in razširjanje uradne statistike.

#### Pravni okvir

Člen 180 Pogodbe ES.

#### Trenutno stanje

V državah v razvoju je treba še veliko storiti za izboljšanje statističnih zmogljivosti. Splošni cilj je podpora politikam zunanjih odnosov EU z zagotavljanjem ustrezne in osredotočene statistične tehnične pomoči za krepitev statističnih zmogljivosti v državah, ki prejemajo pomoč EU. Ta podpora mora biti trajna. V tem pogledu si je treba prizadevati, da statistika postane sestavni del nacionalnih in regionalnih razvojnih načrtov.

Najpomembnejši element razvojne politike je povečano in izrecno prizadevanje EU, da se zmanjša revščina, zlasti v državah AKP in Afriki. Zato se sodelovanje na statističnem področju vedno bolj osredotoča na krepitev merjenja in spremljanja revščine, s posebnim poudarkom na kazalnikih razvojnih ciljev novega tisočletja.

Tehnično svetovanje in podpora sta zagotovljena pri merjenju učinka razvojnih programov EU in v zvezi s statistiko regionalnih razvojnih programov EU na splošno.

Poudarek programa je še naprej na regionalnem povezovanju, kar odraža povečano prizadevanje samih držav, da okrepijo svoje regionalne strukture. Pomoč je namenjena večstranskemu nadzoru, izboljšanju nacionalnih računov, statistiki cen, kmetijski statistiki, statistiki naravnih virov in pritiskov na okolje, zunanji trgovini, poslovni statistiki in statističnemu usposabljanju.

Evropski statistični sistem si še naprej in še močneje prizadeva za boljšo usklajenost v skupnosti donatorjev (tj. dvostranskih in večstranskih donatorjev). Eurostat in države članice zato zlasti v okviru OECD/DAC, Združenih narodov in Svetovne banke podpirajo ocenjevanje vpliva razvojnega sodelovanja na uresničitev razvojnih ciljev novega tisočletja. Tako dejavno sodeluje pri pobudi PARIS 21. Tehnično sodelovanje zlasti poudarja pomen uporabnika in vrednost večletnega programskega oblikovanja.

Glavne pobude 2008–2012:

- Okrepiti pomen statistike v nacionalnih in regionalnih razvojnih načrtih.
- Po potrebi zagotoviti tehnično svetovanje in znanstveno podporo za vodenje statističnih razvojnih programov, zlasti na regionalni ravni; podpirati projekte, ki vplivajo na statistiko, in usklajevati statistiko v državah, ki prejemajo pomoč EU, ter prispevati k oceni statističnih prednostnih nalog pri načrtovanju in programskem oblikovanju statističnega sodelovanja na ravni EU.
- Ob upoštevanju vidika enakosti med spoloma nameniti poseben poudarek merjenju in spremljanju revščine, napredka socialne kohezije, okoljske trajnosti in kazalnikov razvojnih ciljev novega tisočletja.

#### NASLOV XXI

### GOSPODARSKO, FINANČNO IN TEHNIČNO SODELOVANJE S TRETJIMI DRŽAVAMI

#### Pravni okvir

Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 1279/96 z dne 25. junija 1996 o zagotavljanju pomoči gospodarskim reformam in obnovi v novih neodvisnih državah in Mongoliji <sup>(1)</sup>; Sporočilo Komisije Svetu z dne 9. decembra 2004 o predlogih Komisije za akcijske načrte v okviru evropske sosedске politike (ESP).

#### Trenutno stanje

Namen statističnega sodelovanja z državami ESP je podpirati razvoj statističnih sistemov v teh državah, da se oblikuje osnovni sklop usklajenih podatkov, ki ustrezajo zahtevam politik EU na ustreznih področjih. Statistična pomoč tem državam se izvaja prek instrumenta evropskega sosedstva in partnerstva.

Glavne pobude 2008–2012:

- Razvijati je treba predvsem področja, kot so gospodarska statistika, nacionalni računi in statistika cen, zunanja trgovina, statistika o migraciji in socialna statistika. Poleg tega morajo drugi sektorji, kot so energetska in okoljska statistika in v širšem smislu tudi kazalniki trajnostnega razvoja, postopoma postati glavno izhodišče za oblikovanje politike.
- Namen sodelovanja je tudi vzpostaviti in okrepiti institucionalne zmogljivosti državnih statističnih uradov ter medinstitucionalno sodelovanje.

---

<sup>(1)</sup> UL L 165, 4.7.1996, str. 1.